

PAST **PRESENT** AGE IN DANCE

CODA 2011

OSLO
INTERNATIONAL
DANCE FESTIVAL

10-23 OCTOBER

www.codadancefest.no

CODA Oslo International Dance Festival

Besøksadresse: Møllervn. 2
Box 513 Sentrum N-0105 Oslo
T: +47 464 12 150
post@codadancefest.no
www.codadancefest.no

Festivaldirektør & kunstnerisk leder/

CEO & Artistic Director
Lise Nordal

Styret/Members of the Board

Grethe Fjeld Heltne *styreleder/Chairman of the Board*
Helge Skansen *nestleder/Assistant Chairman*

Odd Johan Fritzøe
Lars Jacob Holm
Vigdis Lian

Varamedlemmer/Deputy members

Eivind Bryne
Anne-Berit Haavind
Denise Ringnes

Kunstnerisk råd/Artistic adviser

Pernille Bønkan

Informasjonsansvarlig/Information Manager

Magne Antonsen

Admininstrasjon/Administration

Sylvia M. Bjerkelund
Mona Walderhaug

Regnskapsfører/Accountant

Anne Hilde Ødegård

Teknisk sjef/Technical Director

Stefan Dombek

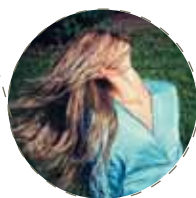
CODAFilm Magne Antonsen

CODAUng Anne-Berit Haavind/Rachael Brand

CODAKlubb Carl-Nilssen Love

INNHold/CONTENT

HILSEN FRA KULTURMINISTEREN	4
PAST PRESENT AGE IN DANCE	5
BALLET PRELJOCAJ EMPTY MOVES [PARTS I & II]	7
YVONNE RAINER TRIO A PRESSURED	8
DEBORAH HAY LIGHTENING	9
TSUUMI DANCE COMPANY MAHTI – MIGHTY	10
MOUVOIR / STEPHANIE THIERSCH AS IF (WE WOULD BE)	11
LISE FERNER MIN OLDEMORS GRØNNE KORSETT	12
BATSHEVA DANCE COMPANY HORRA	13
DANSDSIGN FILM - DANCE TO BE MURDERED BY	14
INGUN BJØRNSGAARD PROSJEKT OMEGA AND THE DEER	15
SUSANNE LINKE SOLOS	16
GUNHILD BJØRNSGAARD / COMPANY B. VALIENTE	
THOUSAND ROOMS – WITH UNEXPECTED CHANGES	17
ANTONIA BAEHR LATTER (LACHEN)	18
ERVI SIRÉN VIITA	19
CARTE BLANCHE CORPS DE WALK	20
LES BALLETS C DE LA B GARDENIA	21
PROGRAMOVERSIKT	22
PAST PRESENT AGE IN DANCE (ENGLISH)	24
THE FRAGILE BEAUTY OF DANCE	25
CODAWORKSHOP	26
CODAUNG	28
CODAEVENT & CODAIMPRO	29
CODAART HUT #6: MINIBO	31
CODAART TIMELINES - DANCE PORTRAITS	31
CODASEMINAR	32
NORSK DANSEHISTORIE – EN UTGRAVNING	35
CODAFILM PINA (3D)	37
CODAFILM ANNONCIATION	38
CODAFILM BALLET PRELJOCAJ - PAVILLON NOIR	38
CODAKLUBB	39
BILLETTER OG ARENAER/TICKETS AND VENUES	42

Prosjektleder CODAFrivillige/
Project Manager CODAVolunteers
Jorunn Kjersem Hildre

Frivillige/Volunteers
Studenter fra Norges Dansehøyskole, KHIO,
Skolen for Samtidsdans, Spin Off Forstudium i dans

Samarbeidspartnere/Collaborators
Dansens Hus | Den Norske Opera & Ballett
Riksscenen | Bærum Kulturhus
PRODA profesjonell dansetrening
Norges Dansehøyskole | Kunsthøgskolen i Oslo
Stovner Bydel | Danseinformasjonen

Norsk Kritikerlag | NOFOD – Nordisk forum for
Danseforskning | Brussels Airlines | Article19
Arthaus | Oslo Kino AS | Bertel O. Steen AS
Anker Hotel

CODA 2011 er støttet av/Supported by
Kulturdepartementet | Oslo kommune
Norsk kulturråd | Fond for utøvende kunstnere
Fond for lyd og bilde | Finsk-norsk kulturinstitutt
Norsk-finsk kulturfond | Helsinki City Cultural
Centre i Finland | Goethe-Institut Norwegen
Institut Français de Norvège | UD
Norges ambassade UK
Den Amerikanske Ambassade

Web & presse/Web & press
Kulturbyrået Mesén
Design Månelyst AS
Ansvarlig utgiver/Executive publisher
Lise Nordal CODA Oslo International Dance Festival
Redaktør/Editor
Magne Antonsen
I redaksjonen/Editorial staff
Magne Antonsen, Lise Nordal, Diane Oatley
Øversettelse/Translation
Diane Oatley, Kristine Kvisli
Korrektur/Proof
Tone Westad
Trykk/Print TS Trykk

Anniken Huitfeldt. Foto: Scanpix

HILSEN TIL GREETING TO CODA OSLO INTERNATIONAL DANCE FESTIVAL 2011

Dans er verdens språk, sies det. Dansen er universell. Dansen har gjennom alle tider hatt en sentral plass i alle lands kultur. Det er derfor gledelig og inspirerende at Norge og Oslo har en dansefestival av et slikt format, som inkluderer både bredde og mangfold for både profesjonelle og semiprofesjonelle, barn og ungdom. Det er et mål at barn og unge, uansett bosted og bakgrunn, skal ha tilgang til dans i skole eller fritid. Dette ikke minst med tanke på framtidig rekruttering.

Kulturloftet har bidratt til et løft for dansekunsten. Siden 2005 er statlige tilskudd til dans økt med nærmere 300 prosent, eller om lag 70 mill. kroner. Dans i Norge er en kunstform med få faste institusjoner, derfor er det ekstra viktig å styrke satsingen på dans. CODA har markert seg som en av de viktigste arenaene for samtidsdansen i Norge og har i løpet av kort tid, vokst seg til å bli en av de største og mest innflytelsesrike dansefestivalene i Norden.

Gjennom CODAfestivalen får norske dansekompanier mulighet til å vise seg for et bredt publikum. Festivalen tiltrekker seg et internasjonalt fagmiljø og presse. Dette åpner dørene for norsk dansekunst i utlandet.

Jeg ønsker lykke til med årets festival!

It is said that dance is an international language. Dance is universal. Dance has throughout history held a central position in the cultures of all nations. It is therefore a source of joy and inspiration that Norway and Oslo have a dance festival of such a scale, offering a broad and diverse programme for professionals and semi-professionals, children and adolescents. It has become a key arts policy objective that children and adolescents, regardless of where they live and regardless of their background shall have access to dance, either in or outside of school. This is of particular importance with an eye towards future recruitment.

The Norwegian governmental programme for arts and culture, "Kulturloftet", has contributed to improving the parameters for the art of dance. Since 2005 public funding for dance has increased by close to 300%, or approximately NOK 70 million. Dance in Norway is an art form with few permanently established institutions, and it is therefore particularly important to increase our investment in dance. CODA stands out as one of the most important venues for contemporary dance in Norway and has grown into one of the largest and most influential dance festivals in the Nordic region.

The CODA Festival provides Norwegian dance companies with an opportunity to present their work to broad and diverse audiences. The festival attracts the international professional community and media. This opens doors for Norwegian dance art abroad.

I wish this year's festival the best of luck!

Anniken Huitfeldt
Kulturminister Minister of Culture

NORWEGIAN MINISTRY OF CULTURE

Foto: Ignacio Spadavecchia

PAST PRESENT AGE IN DANCE

Med årets tematikk har jeg ønsket å rette noe av søkelyset mot verk og koreografer som fikk betydning for utviklingen av samtidsdansen i USA, Europa og i Norge. Hvor befinner disse kunstnerne seg og deres kunst i dag, hvilken innflytelse hadde de på sin samtid - og hvordan ivaretar vi historien?

Neste år er det 50 år siden Yvonne Rainer og Deborah Hay var med på å grunnlegge The Judson Dance Theatre i New York, et vitalt kunstnerkollektiv bestående av dansere, musikere, billedkunstnere, poeter og filmskapere. The Judson Dance Theatre skulle få stor innflytelse på utviklingen av samtidsdansen de kommende 20 årene, og forestillingene som ble til der, endret drastisk synet på hva dans kan være.

Det er derfor med stor glede at vi i årets program har fått anledning til å presentere **Yvonne Rainers** banebrytende *Trio A* fra 1966, fremført av **Pat Catterson**, som danset *Trio A* for første gang i 1969. **Deborah Hays** koreografi *Lighbening* fra 2010 vises i samme program. Forestillingen er en sterk bekreftelse på Hays unike bevegelsesvokabular, samtidig som hennes koreografiske metoder fortsatt utforskes.

I Norge hadde **Anne Grete Eriksen** og **Leif Hernes** i Dansdesign, og danseren **Lise Ferner** (Danseloftets Gruppe og Hexakin), latt seg influere av strømninger fra Dartington College of Arts i England, blant annet i møte med amerikanske Mary Fulkerson. Dansdesign entret det norske danse miljøet som et friskt pust tidlig på 80-tallet, de var banebrytende i sitt arbeid med å eksperimentere med ulike kunstuttrykk i forestillingene sine. I 1988 laget de forestillingen *Film – Dance to be Murdered by*. En ny-innstudering av forestillingen med original besetning, scenografi og kostymer, blir ett av festivalens høydepunkter på Dansens Hus.

I tillegg til Ferners *Min oldemors grønne korsett - Et gjensyn* (1992), blir det gjensyn med **Sølvi Edvardsens** *Villskuddet*, laget for Collage Dansekompani i 1983. Forestillingen er et samarbeidsprosjekt med Norges Dansehøyskole, der fem avgangsstudenter våren 2011 fikk utfordringen med å rekonstruere denne krevende koreografien. Forestillingen vises i forbindelse med Danseinformasjons Historieprosjekt.

I Tyskland har **Susanne Linke** status som en av de mest innflytelsesrike dansekunstnere i vår tid. Hun forener arven fra tysk ekspresjonisme og danse teater med sin egen signatur. I forestillingen SOLOS fremfører Linke blant annet klassikeren *Im Bade wannen* (1980), som har stått på repertoaret i tre tiår. Vi som opplevde Linke på Black Box, Aker Brygge på 80-tallet, kan glede oss til nok en skjellsettende opplevelse.

CODAFestivalen 2011 presenterer til sammen over 40 forestillinger og events vist på ulike arenaer. Kompanier og kunstnere fra USA, Frankrike, Tyskland, Finland, Israel og Belgia deltar, foruten norske kompanier, som blant annet **Carte Blanche** og **Ingun Bjørnsgaard Prosjekt**. Sistnevnte med en urfremføring på Operaen Scene 2.

Åpningsforestillingen, *Empty moves [Parts I & II]*, er signert en av Frankrikes mest profilerte koreografer **Angelin Preljocaj** og er en del av *FranceDanse going North 2011* – en kulturutveksling mellom Frankrike og de nordiske landene.

Dansens Hus er i år festivalens hovedarena. I tillegg til forestillingene presenteres blant annet seminarer viet norsk dansehistorie, *Dilemma* debatt og samtaler, filmprogram, fotoutstilling og CODAKlubb. Klubben er festivalens møteplass med bar og dj's hver kveld etter forestillingene – join!

Avslutningsvis vil jeg få takke bidragsytere og samarbeidspartnere, samt alle våre over 100 frivillige, som gjør en uvurderlig innsats både før og under festivalen.

En stor takk rettes også til mine medarbeidere i administrasjonen og kunstnerisk råd, samt til styret mitt. Takk for inspirerende samarbeid og for entusiasmen dere uttrykker på vegne av dansekunsten.

Velkommen til CODA 2011!

Lise Nordal

Lise Nordal
Festivaldirektør & kunstnerisk leder

NORGES NASJONALE KOMPANI
FOR SAMTIDSDANS

**CARTE
BLANCHE**

OBJECT CONSTANT

AV RUI HORTA

"Sensuell og voldsom på samme tid - som en bowlingball som slippes - plutselig og tilfeldig. I sin forestilling "Object Constant", forundrer Rui Horta med teknisk beherskelse, muskuløs kraft og hver eneste gjennomgående gest, presist avlevert fra hans særegne dansere."

Le Soir (B)

NORGESPREMIERE 25. JANUAR 2012 KL 19.00
SCENE 2 I OPERAEN

SPILLES OGSÅ 26., 27. OG 28. JANUAR. NORGESTURNE VÅR 2012

I sitt tredje samarbeid med Carte Blanche, Norges nasjonale kompani for samtidsdans, bringer den prisbelønte portugisiske koreografen Rui Horta sin mest kjente forestilling, Object Constant, inn i vår tid.

Billetter: www.operaen.no | Tlf. 21 42 21 21

Teatersjef Bruno Heynderickx | www.carteblanche.no

EMPTY MOVES [PARTS I & II] (2007)

Foto: JC Carbonne

ANGELIN PRELJOCAJ / BALLET PRELJOCAJ (FR)

OPENING PERFORMANCE

TUE. 11/10 20.00 DANSSENS HUS

– A PIECE FOR FOUR DANCERS

Empty moves er en koreografi for fire dansere, inspirert av ord og fonemer fremført av **John Cage** i et berømt liveopptak fra Teatro Lirico i Milano 1977. Preljocaj's koreografi utforsker frigjøring av bevegelsen, der bevegelsesmaterialet i seg selv er det meningsbærende element i forestillingen. På denne måten knyttes *Empty moves* til tekstene av forfatteren og filosofen Henry David Thoreau, som var Cages utgangspunkt for fremføringen denne magiske kvelden i Milano.

Angelin Preljocaj er koreograf og kunstnerisk leder for Ballet Preljocaj – Centre Chorégraphique National d'Aix-en-Provence. Preljocaj har bakgrunn fra både ballett og moderne dans. I 1980 studerte han i New York under Zena Rommett og Merce Cunningham. Han fortsatte studiene i Paris med blant andre Viola Farber og Quentin Rouillier, og han startet sin karriere som danser i Cie Dominique Bagouet. I 1984 etablerte Preljocaj sitt eget kompani Ballet Preljocaj og til sammen har han skapt nærmere 50 produksjoner. Preljocaj har mottatt en rekke priser og utmerkelser, inkludert "Grand Prix National de la Danse", gitt av Le Ministère de la Culture i 1992.

Empty moves is composed of actions and movements inspired by the words and phonemes read by **John Cage** at Teatro Lirico in Milan, and recorded live in 1977. The notion of the alienation effect, of the disintegration of the movement and of a new manner of choreographic phrasing takes precedence over their meaning and essence. Through these means this dance work connects with the text by Henry David Thoreau which was John Cage's starting point, and attempts to reach the unflappable pugnacity of the mastermind behind that evening in Milan.

Angelin Preljocaj is choreographer and Artistic Director of Ballet Preljocaj – National Choreographic Center in Aix-en-Provence. Preljocaj has background from both ballet and contemporary dance. In 1980 he studied in New York under Zena Rommett and Merce Cunningham. He continued his studies in Paris, with among others Viola Farber and Quentin Rouillier, and he started his career as a dancer in Cie Dominique Bagouet. In 1984 Preljocaj established his own company Ballet Preljocaj and all together he has created close to 50 productions. Preljocaj has received numerous awards including "Grand Prix National de la Danse" given by Le Ministère de la Culture in 1992.

Koreografi og scenografi/Choreography and set design Angelin Preljocaj

Musikk/Music John Cage (Empty words)

Dansere/Dancers Gaëlle Chappaz, Fabrizio Clemente, Julien Thibault, Yurie Tsugawa

Assosiert kunstnerisk leder/Associate Artistic Director Youri Van den Bosch

Innstudering/Rehearsal assistant
Natalia Naidich

Notasjon/Notation Dany Lévêque

Spesiell takk/Special thanks Goran Vejvoda

Empty moves [parts I & II] 2007

Samproduksjon/Coproduction

Festival Montpellier Danse 2007

Empty moves [part I] 2004

Samproduksjon/Commission & coproduction

Biennale nationale de danse du Val-de-Marne 2006 Restage, The Joyce Theater's Stephen and Cathy Weinroth Fund for New Work

Varighet/Duration 63 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus og er en del av prosjektet *FranceDanse going North 2011*.

Støttet av Norsk kulturråd, Institut Français de Norvège.

Supported by Arts Council Norway, Institut Français de Norvège.

The performance is presented in collaboration with Dansens Hus Norway, and is part of *FranceDanse going North 2011*.

TRIO A PRESSURED

(1966/2011)

YVONNE RAINER (US)

THUR. 13/10 19.00 DANSENS HUS STUDIOSCENEN

Foto: Yi-Chun Wu

DOUBLE BILL: VISES SAMMEN MED/
PRESENTED TOGETHER WITH *LIGHTENING*

Koreografi/Choreography Yvonne Rainer
Danser/Dancer Pat Catterson, med/with
Gry Bech Hansen
Varighet/Duration 15 min.

Meet the Artist etter forestillingen
Intervjuer Carol Skåra, danser og pedagog
Meet the Artist after the performance
Moderator Carol Skåra, danser and teacher

Trio A – Film installasjon/installation
Regi/director Yvonne Rainer
1978 | United States | English | B&W | Silent
Dansens Hus foajéen/foyer 11-18/10

Forestillingen presenteres i samarbeid med
Dansens Hus.
Støttet av Den amerikanske ambassade.

The performance is presented in collaboration
with Dansens Hus Norway.
Supported by Embassy of the United States of
America.

Trio A er en 5-minutters bevegelsessekvens som opprinnelig ble oppført som en del av *The Mind is a Muscle, Part I* (1966) i Judson Church. Siden da har stykket fått et uendelig antall former og blitt utført av en rekke forskjellige utøvere - fra fremførelser av større grupper til en tilbakevendende tolkning av Pat Catterson og "geriatric with talking", en nyere versjon med Rainer selv. I festivalen vil tre versjoner bli presentert: *Forward* (1966), *Facing* (1999) og *Retrograde* (1970).

Yvonne Rainer er danser, koreograf og filmskaper. I 1962 var hun med å grunnlegge det svært innflytelsesrike Judson Dance Theater i New York. Etter å ha studert ved Martha Graham School og med Merce Cunningham, begynte hun å koreografere egne verk. Gjennom sine komposisjoner utfordret hun tradisjonelle oppfatninger av hva en danseforestilling kunne være. På 70-tallet ble verkene hennes stadig oftere skapt med utgangspunkt i film. De ble mer orientert mot innhold samtidig som de beholdt sitt fokus på det formale.

Pat Catterson er koreograf, danser og pedagog med base i New York. Hun presenterte sin første helaftens koreografi i 1970 i Judson Church i New York. Siden har hun koreografert over 100 verk. Hun opptrådte for første gang med Yvonne Rainers koreografi *Trio A* i 1969. Siden 1999 har hun vært fast danser for Rainer, assistert under innstuderinger og deltatt på turneer så vel innenlands som utenlands.

Trio A consists of a 5-minute sequence of movement that was initially presented as *The Mind is a Muscle, Part I* (1966) at Judson Church. Since then the dance has taken on myriad forms, from execution by a large group in the nude to a retrograde version by Pat Catterson to a recent "geriatric with talking" version by Rainer herself. In the festival three previous incarnations will be presented collectively: *Forward* (1966), *Facing* (1999) and *Retrograde* (1970).

Yvonne Rainer is a dancer, choreographer, filmmaker and co-founder of the highly influential Judson Dance Theater in New York. After studying at the Martha Graham School and with Merce Cunningham, she began to choreograph works through which she could challenge traditional notions of dance performance. Her work in the 1970s, increasingly film-based, became more oriented towards content and context while still maintaining a focus upon form.

Pat Catterson is a choreographer, dancer and educator based in New York. She presented her first full evening of choreography at Judson Church in 1970. Subsequently she has choreographed 102 works. She first performed Yvonne Rainer's work in 1969 and since 1999 has been her dancer and rehearsal assistant, touring nationally and internationally.

LIGHTENING

(2010)

Foto: Elina Brotherus

DEBORAH HAY (US)

THUR. 13/10 19.00 DANSENS HUS STUDIOSCENEN

I *Lightening* utfordres dansernes persepsjonsevne. I en rekke kontinuerlig skiftende romlige og temporale forhold, responderer danserne med lynraske og briljante koreografiske avgjørelser. Mer enn å forsøke å fortelle en historie, utnytter koreografien det mangetydige i en her-og-nå-situasjon, og åpner stykket i flere retninger på en gang.

Deborah Hay studerte med Mia Slavenska og Merce Cunningham. Hay var en av grunnleggerne av det legendariske Judson Dance Theater i New York. På 1970-tallet begynte Hay å utvikle sin særegne praksis ("playing awake"), som påvirker flere nivåer av danserens bevissthet samtidig. Sent på 1990-tallet valgte Hay å konsentrere seg om sine soloproduksjoner, med påfølgende opptredener verden over.

In *Lightening* the dancers have their perceptions challenged over again as they make ingenious, lightning-fast choreographic decisions in response to changing spatial and temporal circumstances. Rather than attempting to tell just one story, the work deliberately occupies the here-and-now, remaining open in all directions simultaneously.

Deborah Hay trained with Mia Slavenska and Merce Cunningham. Hay was one of the founding members of the legendary Judson Dance Theater. In the 1970s, Hay started developing her set of practices ("playing awake") that engage the performer on several levels of consciousness at once. In the late 1990s Deborah Hay focused almost exclusively on rarified and enigmatic solo dances, performing them around the world.

**DOUBLE BILL: VISES SAMMEN MED/
PRESENTED TOGETHER WITH TRIO A**

Koreografi/Choreography Deborah Hay
Dansere/Dancers Joona Halonen, Anne Hiekkaranta, Jyrki Karttunen, Vera Nevanlinna, Nina Viitamäki

Innstudering/Choreographer's assistant
Laurent Pichaud

Lysdesign/Lighting design Heikki Paasonen

Lyddesign/Sound design Tuomas Norvio

Kostymer/Costume design Monika Hartl

Produksjon/Production Zodiak – Center for

New Dance, Karttunen Kollektiv, Helsinki Festival, Deborah Hay Dance Company

Varighet/Duration 60 min.

Meet the Artist etter forestillingen

Intervjuer Carol Skåra, danser og pedagog

Meet the Artist after the performance

Moderator Carol Skåra, dancer and teacher

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus.

Støttet av Norsk-finsk kulturfond.

The performance is presented in collaboration with Dansens Hus Norway.

Supported by The Finnish-Norwegian Cultural Foundation.

MAHTI – MIGHTY

(2010)

TSUUMI DANCE COMPANY (FI)

THUR. 13/10 19.00 RIKSSCENEN

Foto: Marko Mäkinen

Koreografi/Choreography Samuli Nordberg
Dansere/Dancers Virpi Juntti, Maria Kananen, Sampo Kerola, Hanna Korhonen, Ahto Koskitalo, Mikko Paloniemi, Vera Tegelman, Teppo Virtanen

Musikere/Musicians Joakim Berghäll, Esko Järvelä, Hannu Kella, Jani Kivelä, Jussi Nikula

Komponist/Composer Hannu Kella

Lys/Light Janne Teivainen

Lyd/Sound Antti Mäkelä

Scenografi/Set design Kaisa Salmi

Kostymer/Costumes Elina Vättö

Varighet/Duration 90 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Riksscenen – Scene for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans. Støttet av Finsk-norsk kulturinstitutt i Oslo, Norsk-finsk kulturfond, Helsinki City Cultural Centre i Finland.

The performance is presented in collaboration with Riksscenen – The Norwegian Hub for Traditional Music and Dance.

Supported by Finnish-Norwegian Culture Institute, Norwegian-Finnish Culture Fund, Helsinki City Cultural Centre in Finland.

Tsuumi Dance Company fra Helsinki forener tradisjonelle finske folkedans- og musikktradisjoner med en moderne uttrykksform. Tsuumi ble etablert i 1998 og ledes i dag av koreograf og danser Samuli Nordberg. *Mahti – Mighty* er en danse-teaterforestilling delvis basert på Finlands store nasjonalepos *Kalevala*. Temaer er mot, makt, kjærlighet, lengsler og frihet. 8 dansere og 5 musikere medvirker i forestillingen.

Samuli Nordberg har studert dans og koreografi ved Theatre Academy i Helsinki. Han har arbeidet som profesjonell danser siden 1998 og som koreograf siden 2003. I 2007 ble Nordberg kunstnerisk leder for Tsuumi Dance Company. Han har koreografert for blant annet Helsinki City Theatre og Dance Theatre Minimi, samt for ulike frilansgrupper. Flere av Nordbergs forestillinger er vist ved både finske og internasjonale festivaler og scener som Helsinki Festival, Full Moon Dance, Atalante Theatre, Marinski-teatret og Theatre Saint Sulpice.

Tsuumi Dance Company from Helsinki brings dance traditions and the old tonal world to the present day – skill and competence combined with sensitivity and humour. *Mahti – Mighty* is a dance theatre performance that draws from the mythical world of *Kalevala*. Maiden of Pohjola is the distant female picture of perfection in the *Kalevala* epic. She is the mirage, the dream upon whom men reflect their own longing and ideals. The maiden of Pohjola is a different woman and a different answer to the dreams of each of her suitors Väinämöinen, Ilmarinen and Lemminkäinen. *Mighty* is a picture of Finnish love.

Samuli Nordberg studied dance and choreography at Theatre Academy in Helsinki. Nordberg has worked as a professional dancer since 1998 and as choreographer since 2003. In 2007 he became artistic director for Tsuumi Dance Company. Nordberg has also created choreographies for Helsinki City Theatre, Dance Theatre Minimi as well as for several freelance groups. Nordberg has presented his work in significant Finnish and international festivals and venues such as Helsinki Festival, Full Moon Dance, Atalante Theatre, Marinski Theatre and Saint Sulpice.

AS IF [WE WOULD BE]

(2010)

Foto: Tom Trambow

MOUVOIR / STEPHANIE THIERSCH [DE]

THUR. 13/10 21.00 DSENS HUS

I MOUVOIRs forestilling *As if [we would be]* ser koreografen **Stephanie Thiersch** på fenomenet mimikry (fra plante- og dyeriket), som beskriver ulike mekanismer for kamuflasje og beskyttelseslikhet. Forestillingen er et multimedialt flettverk for syv dansere, som undersøker sosial kamuflasje med bruk av ulike kroppskoder og hvordan vi tilpasser oss som individ og grupper i et moderne samfunn. Hva skjer når vi bryter ut av disse normene? Forestillingen er et nært samarbeid med mediaunstneren **Angela Melitopoulos**.

Stephanie Thiersch er koreograf med base i Köln. Hun har bakgrunn både fra klassisk og moderne dans i Wiesbaden og CNC Montpellier under Dominique Bagouet. I tillegg har Thiersch studert litteratur med fokus på dans og medier ved Universitetet i Mannheim og mediakunst ved Kunsthochschule für Medien i Köln. I 1999 etablerte hun kompaniet MOUVOIR, som er et tverrkunstnerisk ensemble med dansere, musikere, skuespillere, dj's, scenekunstnere og koreografer fra hele verden. I samarbeid med Goethe Institut har hun de siste årene organisert utvekslingsprosjekter og laget koreografier i Sentral-Amerika, Asia og Afrika.

The latest work for seven dancers by choreographer **Stephanie Thiersch** and media artist **Angela Melitopoulos** focuses on mimicry: imitating, adapting to a structure, disguising, becoming invisible, turning up and stepping out of line. Automation and invention monopolize our speech and movement. At the centre of a world which is governed by numerous norms and is constantly being reinvented, mimetic skills shape the frontier areas between the self and the group. Those allowed to enter the area and negotiate succumb to a public secret. Here, the stage becomes the realm of possibility which sees the drama of creation play out in a world infused with simulations.

Stephanie Thiersch is a Cologne based choreographer. She studied both classical and contemporary dance in Wiesbaden and CNC Montpellier with Dominique Bagouet. Thiersch holds a degree in the humanities and completed postgraduate studies in media arts at Academy of Media Arts in Cologne. She developed award-winning stage plays, films and installations with her company MOUVOIR, founded in 1999. With her cinematographically imbued aesthetics, those works are being shown on stages and festivals around the globe.

Konsept og dramaturgi/Concept and dramaturgy Angela Melitopoulos, Stephanie Thiersch
Koreografi og regi/Choreography and direction Stephanie Thiersch
Dansere/Dancers Viviana Escalé, Inés Hernandez, Mu-Yi Kuo, I-Fen Lin, Victor Launay, Nicolas Robillard, Valenti Rocamora-Tora
Video Angela Melitopoulos
Video-adapsjon av/Video-Adaption of 'Sala de la Tele' Meggie Schneider
Co-koreografi/Co-choreography Alexandra Naudet
Konsulent/Consulting Gerald Siegmund
Assistent/Assistance Angela Harter
Lyddesign/Sound and composition Vitor Joaquim, Joseph Suchy
Musikk-mix/Music-mix Lyoudmila Milanova
Kostymer/Costumes Sabine Schneider
Teknisk leder og lysdesign/Technical Director and Light Design Niko Moddenborg
Varighet/Duration 70 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus.
Støttet av Norsk kulturråd og Goethe-Institut Norge.

The performance is presented in collaboration with Dansens Hus Norway.
Supported by Arts Council Norway Goethe-Institut Norway.

MIN OLDEMORS GRØNNE KORSETT • - ET GJENSYN (1992/2011)

LISE FERNER (NO)

FRI. 14/10	19.00	SCENEHUSET
SAT. 15/10	15.00	SCENEHUSET
SUN. 16/10	15.00	SCENEHUSET

Koreografi/Choreography Lise Ferner
Innstudering/Rehearsal assistant Siri Jøntvedt
Dansere/Dancers Snelle Hall, Steffi Lund, Olga Papalexioiu, Hege Gabrielsen Aase With, Kirsten Hveding, Ingunn Rimestad
Musikk/Music Ole Henrik Moe og Kari Rønneklev
Video Kjersti Martinsen
Lys/Light Helga Wåseth
Kostymer/Costumes Ingunn Rimestad/Elinor Strøm
Produsent/Produced by Hexakin i samarbeid med Pernille Mogensen og CODA
Varighet/Duration 65 min.

Billetter 1 time før forestilling.
Kr 225,-
Scenekort, studenter og honnør: Kr 175,-

Tickets 1h before performance
NOK 225,-
Reduced rate NOK 175,-

Støttet av Norsk kulturråd, Fond for utøvende kunstnere.

Supported by Arts Council Norway, The Fund for Performing Artists.

Foto: Mona Gundersen

Forestillingen er en bearbeidet rekonstruksjon av *Har du sett min oldemors grønne korsett – det kan fly*, som hadde premiere på Scenehuset i 1992. Fire individuelt utformete soli hadde formødre som tema. Materialet til forestillingen *Min oldemors grønne korsett* var basert på rollebytter med dansernes virkelige og imaginære mødre, formødre og deres omgivelser. Nå presenteres soliene slik de opprinnelig var laget - i en noe bearbeidet form. Bortsett fra én utøver, er solistene de samme som for 20 år siden. **Ole Henrik Moe** er ansvarlig for musikken, nå som den gang. Kostymene er hentet ned fra loftet og oppstår i ny drakt.

Lise Ferner er adjunkt fra UiO. Hun har sin dansebakgrunn fra blant andre Gerd Bugge, Elsa Quale og Mary Fulkerson. Forskning og spenningsregulering har stått sentralt i hennes arbeider. Lise Ferner var tilknyttet Danseloftet fra 1976-94, hvor hun både underviste og medvirket i Danseloftets gruppe, samt i Huldra. I 1979 startet hun HeXakin sammen med Ingunn Rimestad. Lise Ferner var tilknyttet Dartington College of Arts og Theatre School Amsterdam/Arnhem som gjestepedagog i flere perioder.

The performance is an adapted reconstruction of *Har du sett min oldemors grønne korsett – det kan fly* ("Have you seen my great-grandmother's green corset – it can fly") from 1992 which premiered at Scenehuset in Oslo. Four individual solos were created on the theme of foremothers. The dancers exchanged roles with their true and imaginary mothers, foremothers and their surroundings as a means of developing the material for the production. Now the solos are to be presented in their original format – in a slightly adapted form. With the exception of one dancer, the soloists are all from the original performance of 20 years ago, **Ole Henrik Moe** is responsible for the music, now as he was back then. The original costumes have been retrieved from the attic and revamped.

Lise Ferner is a lecturer at the University of Oslo. Her dance background includes collaborations with Gerd Bugge, Elsa Quale and Mary Fulkerson. Research and sensory awareness movement therapy work has been of key significance to her dance works. Ferner was affiliated with Danseloftet from 1976–94, where she both taught and collaborated with Danseloftet's group as well as with Huldra. In 1979 she started HeXakin together with Ingunn Rimestad. Lise Ferner has been affiliated with Dartington College of Arts and Theatre School Amsterdam/Arnhem on several occasions as a guest educator.

HORRA (2010)

Foto: GadNadon

BATSHEVA DANCE COMPANY (IL)

FRI. 14/10	19.30	BÆRUM KULTURHUS
SAT. 15/10	19.30	BÆRUM KULTURHUS

Horra dances of eleven dancers who are on stage continuously – always present, always available. Their rich movements encounter a tantalizing soundtrack arranged and performed by pioneering synthesizer musician **Isao Tomita**. In this choreography by **Ohad Naharin** and the company's dancers on a series of high points almost without pauses. The starting point for the development of *Horra* was the combination of passion and technical skills.

Ohad Naharin is an Israeli dancer, choreographer and musician. He studied at The Juilliard School and with Martha Graham's company before he became the artistic director of the Batsheva Dance Company in 1990. The company is under his leadership and is one of the world's foremost contemporary dance companies. Naharin has choreographed over 20 works for Batsheva, and for the junior company, Batsheva Ensemble. Naharin's works are also performed by a range of international companies such as Lyon Opera Ballet, Nederlands Dans Theater, Frankfurt Ballet, Cullbergbaletten and Carte Blanche.

Horra is performed by eleven dancers who are always on stage, always present, always available. Their rich movements encounter a tantalizing soundtrack arranged and performed by pioneering synthesizer musician **Isao Tomita**. In *Horra*, **Ohad Naharin** and his dancers present a sequence of climaxes with almost no rest in between. "During the creation process of *Horra*, I was looking to help the dancers to connect their passion with their skills and to have that combination of passion and skills evident at all times..." – Ohad Naharin

Ohad Naharin is an Israeli dancer, choreographer and musician. He studied at The Juilliard School and with Martha Graham's company before he became the artistic director of the Batsheva Dance Company in 1990. Under his direction the company has become one of the foremost contemporary dance companies in the world. Naharin has choreographed more than 20 productions for Batsheva and for the junior company, Batsheva Ensemble. Naharin's dance works are also performed by a range of international companies such as Lyon Opera Ballet, Nederlands Dans Theater, Frankfurt Ballet, Cullbergbaletten and Carte Blanche.

Original tittel/Original title *Horra*

Koreografi/Choreography Ohad Naharin

Dansere/Dancers Shachar Biniamini, Iyar Elezra, Shani Garfinkel, Chen-Wei Lee, Ori Ofri, Rachael Osborne, Shamel Pitts, Guy Shomroni, Bobbi Smith, Adi Zlatin, Erez Zohar

Lys og scenografi/Light- and set design

Avi Yona Buena (Bambi)

Kostymedesign/Costume design Anna Mirkin

Lyd design/Sound design and editing

Maxim Warrat

Benk design/Bench Design Amir Raveh

Musikk/Music Isao Tomita (untatt: Data Matrix

– av Ryoji Ikeda)

Samproduksjon/Coproduction Montpellier

Danse 2010, Lincoln Center Festival

Varighet/Duration 60 min.

Meet the Artist

Ohad Naharin etter forestillingen

15. oktober / Ohad Naharin after the performance on October 15.

Intervjuer/Moderator Mona Levin

Horra gjester Sandnes Kulturhus 18/10 i forlengelse av gjestespillet.

Støttet av Stiftelsen Morgenstjerne og Israels Ambassade.

Horra visits Sandnes Kulturhus 18/10.

Supported by the Foundation Morning Star and the Israel Embassy in Norway.

Arrangør/Organizer Bærum Kulturhus

Foto: Alfheim/Sund

Foto: ©Helge Reistad

FILM - DANCE TO BE MURDERED BY (1988/2011)

DANSDESIGN (NO)

SAT. 15/10 19.00 **DANSENS HUS**
SUN. 16/10 19.00 **DANSENS HUS**

Koreografi/Choreography

Anne Grete Eriksen og Leif Hernes

Dansere/Dancers Anne Grete Eriksen, Leif Hernes, Solveig Leinan-Hermo (Stellaris DansTeater)

Skuespillere/Actors Gerald Pettersen og Roy Lie Jonassen

Lysdesign/Light design Inger Johanne Byhring og Casper Evensen (1988)

Lys/Light Inger Johanne Byhring

Film John Alfheim

Scenografi/Set design Astri Eidseth Rygh
Kostymer/Costumes Dansdesign

Musikk/Music Astor Piazzolla fra "Tango futur", Alfred Hitchcock fra "Music to be Murdered by"

Tekst/Text John Cage fra "Writings 1978"

Varighet/Duration 60 min.

Lør. 15/10 Sat. 15/10:

Danseinformasjonenes Årespris 2011

Vil bli utdelt umiddelbart etter forestillingen.

Dance Information Norway's Honorary Award 2011

Will be announced immediately after the performance.

Søn. 16/10 Sun. 16/10 20.00:

Meet the Artist

Dansedesign, Lise Ferner, Sølvi Edvardsen.

Intervjuer/Moderator Ine Therese Berg.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus.

Støttet av Norsk kulturråd og Fond for utøvende kunstnere.

The performance is presented in collaboration with Dansens Hus Norway.

Supported by Arts Council Norway, Fund for Performing Artists.

FILM – Dance to be Murdered by hadde premiere under Festspillene i Bergen 1988. Mer enn 20 år senere presenteres forestillingen med original besetning. Alfred Hitchcocks *Music to be Murdered by* gir impuls til et møte mellom dans, tekst, musikk og film, hvor polfarenes overlevelsesstrategier i isødet og **John Cages** tekster behandler fysisk virkelighet mot fiksjon. Tre dansere og to skuespillere utforsker på nytt forestillingens tematikk og visuelle kommunikasjon i en scenisk sammenheng der multimedia-aspektet var oppsiktsvekkende for over 20 år siden.

Koreografene **Anne Grete Eriksen** og **Leif Hernes** har ledet **Dansdesign** siden 1978. De har koreografert en rekke verk sammen, både egeninitierte og bestillingsverk fra norske og internasjonale kunstinstitusjoner. I helaftens koreografier og iscenesettelser utendørs, senest for Den Nye Opera i Bergen, knytter Dansdesign til seg en stab av ettertraktede kunstnere som utfordrer dansen, rommet og teknologien. Med en fartstid på 33 år karakteriseres Dansdesign fortsatt som innovative, multimediale og visuelt dristige.

FILM – Dance to be Murdered by premiered during the Bergen International Festival in 1988. Over 20 years later, the production will now be presented with the original cast. Alfred Hitchcock's *Music to be Murdered by* provides the underlying impulse for a meeting between dance, text, music and film, in which polar explorers' survival strategies in an arctic wasteland and **John Cage's** texts juxtapose physical reality against fiction. Three dancers and two actors explore anew the production's themes and visual communication in a theatrical context, which more than 20 years ago – due to the multimedia focus of the work – caused a sensation.

Choreographers **Anne Grete Eriksen** and **Leif Hernes** have led **Dansdesign** since 1978. They have choreographed a large number of dance works together, both own projects and commissioned works from Norwegian and international arts institutions. In full-length choreographies and outdoor stagings, most recently for the New Opera in Bergen, Dansdesign collaborates with teams of established artists who provoke the parameters of dance, space and technology. With a service time of 33 years, Dansdesign is still characterized as innovative, multimediac and visually bold.

OMEGA AND THE DEER

(2011)

Foto: Knut Bry

INGUN BJØRNSGAARD PROSJEKT (NO)

MON. 17/10	20.00	THE OPERA HOUSE	SECOND HOUSE
TUE. 18/10	20.00	THE OPERA HOUSE	SECOND HOUSE

Ingun Bjørnsgaard iscenesetter ofte sine famlende, pågående og skjøre skikkelser i det de krysser grenser mellom det tilbakeholdte og det spektakulære. I *Omega and the Deer* går de seg vill på et slikt sted, på vei mot skogkanten, fanget av sin egen skygge. Det eksisterer rammeverk som risser opp ulike rom og retninger for våre bevegelser; vår kropp, vår stedstilhørighet, vår omgiengselighet, vår fortid, våre lengsler og vår selvforakt. Dette utgjør størrelser, kontraster og hemmeligheter som former oss og skaper bevegelse, friksjon, forvirring og melankoli. Forestillingen undersøker blant annet det moderne menneskets sammensatte syn på seg selv, med referanser til Edvard Munchs kunst.

Ingun Bjørnsgaard har i mange år vært en av Norges mest markante koreografer. Med sine vakre, lekende og velkomponerte forestillinger har hun høstet anerkjennelse både hos et norsk og et internasjonalt publikum. I 1992 etablerte hun Ingun Bjørnsgaard Prosjekt (IBP). Parallelt med at hun har utviklet sin koreografiske egenart gjennom IBP, har hun arbeidet som gjestekoreograf for kompanier som Kgl. Svenske Balletten, Nasjonalballetten, Komische Oper, Tanztheater Bremen og Northwest Tanzcompagnie Oldenburg. Bjørnsgaard har mottatt Kritikerprisen to ganger, for *Sleeping Beauty* (1995) og *Largo* (2010).

Ingun Bjørnsgaard often stages her fumbling, ongoing and fragile characters as they are crossing the boundary between restraint and spectacle. In *Omega and the Deer* they get lost in such a place, on the way to the forest, taken prisoner by their own shadows. There is a framework, which outlines different spaces and directions for our movements: our body, our gender, our sense of belonging to a place, our sociability, our past. This entails the perceptions and contrasts that shape us and create movement, friction, despair and melancholy. The piece addresses among other things the complex self-perception of modern man, with references to the art of Edvard Munch.

Ingun Bjørnsgaard has for a number of years been one of Norway's most prominent choreographers. With her beautiful, playful and well-composed productions she has won the acclaim of both Norwegian and international audiences. In 1992 she founded Ingun Bjørnsgaard Prosjekt (IBP). Parallel to the development of her own choreographic idiom through IBP, she has worked as a guest choreographer for companies such as The Royal Swedish Ballet, The Norwegian National Ballet, Komische Oper, Tanztheater Bremen and Northwest Tanzcompagnie Oldenburg. Bjørnsgaard has received the Norwegian Critics Award twice, for *Sleeping Beauty* (1995) and *Largo* (2010).

URPREMIERE/FIRST PERFORMANCE

Koreografi/Choreography Ingun Bjørnsgaard
Dansere/Dancers Mattias Ekholm, Erik Rulin, Ida Wigdel, Matias Rønningen, Marianne Haugli, Marta-Luiza Jankowska

Musikk/Music Rolf Wallin & Tansy Davies

Scenografi/Scenography Thomas Björk

Lysdesign/Light design Hans Skogen

Lyddesign/Sound design Morten Pettersen

Kostymer/Costumes Ane Aasheim

Produksjon/Production Ingun Bjørnsgaard Prosjekt

Samproduksjon/Coproduction CODA

Varighet/Duration 60 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Den Norske Opera & Ballett. Støttet av Norsk kulturråd.

The performance is presented in collaboration with The Norwegian Opera & Ballet. Supported by Arts Council Norway.

SOLOS

(1980-2008)

SUSANNE LINKE (DE)

TUE. 18/10 19.00 DANSENS HUS

Foto: Georg Schreiber

IM BADE WANNEN (1980)

Choreography, dance, stage, costume

Susanne Linke

Light Johan Delaere

Music Eric Satie, Claude Debussy

WANDLUNG (TRANSFIGURATION) (1978)

Choreography, costume, stage, light

Susanne Linke

Dance Mareike Franz

Music Franz Schubert

FLUT (1981)

Choreography, costume, stage, light

Susanne Linke

Dance Urs Dietrich

Music Gabriel Fauré, rehearsed by Pablo Casals

KAIKOU-YIN (TRANSMIGRATION) (2008)

Choreography, dance, costume Susanne Linke

Light Uwe Renken

Music Gustav Mahler

Production Susanne Linke, Versiliadanza 2008

Total duration 60 min.

Technical Director Uwe Renken

Sound Dennis Schmidt

Tour manager Mark Donner

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus. Støttet av Norsk kulturråd, Goethe-Institut Norge.

The performance is presented in collaboration with Dansens Hus Norway. Supported by Arts Council Norway, Goethe-Institut Norway.

Susanne Linke er en av Tysklands mest innflytelsesrike danseikon. Hun forener arven fra tysk ekspresjonisme og danse-teater med sin egen signatur. I forestillingen *SOLOS* fremfører Susanne Linke og danserne **Urs Dietrich** og **Mareike Franz** fire utvalgte soloverk: Fra klassikeren *Im Bade wannen* (1980), via *Wandlung* (Transfiguration) (1978), som er dedisert hennes lærer Mary Wigman og *Flut* (1981) til det nyere verket *Kaikou-Yin* (Transmigration) (2008). Utvalget viser utviklingen og spennvidden i Linkes kunstneriske virke.

Susanne Linke har sin utdanning fra Mary Wigman og Folkwang Hochschule i Essen. Fra 1970-1973 var hun danser ved Folkwang Tanz Studio under kunstnerisk ledelse av Pina Bausch. Samtidig utviklet hun sine første egne koreografier og i 1990 grunnla hun Company Susanne Linke. Sammen med sin partner Urs Dietrich ledet hun Bremer Tanztheater i perioden 1994-2000. I 2000-2001 ble Linke utnevnt til kunstnerisk leder ved Choreographischen Zentrums Essen. Siden 2001 har hun virket som frilans koreograf og arbeidet for en rekke prestisjetunge internasjonale kompanier. Linke har blitt tildelt "Deutsche Tanzpreis" (2007) og er utnevnt til "L'officier de l'ordre pour les arts et des lettres" (2008) av det franske kulturdepartementet.

Susanne Linke is one of Germany's most influential dancers. She unifies the heritage from German prewar Ausdruckstanz with contemporary German dance theater and her own signature statement. In the production *SOLOS* Susanne Linke and the dancers **Urs Dietrich** and **Mareike Franz** perform a selection of four solo pieces: From the classic *Im Bade wannen* (1980), via *Wandlung* (Transfiguration) (1978) – a piece dedicated to her teacher Mary Wigman, and *Flut* (1981) to the more recent work *Kaikou-Yin* (Transmigration) (2008), the selection highlights the development and range of Linke's rich repertoire.

Susanne Linke received her education from Mary Wigman before studying at the Folkwang Hochschule in Essen. From 1970-1973 she was a dancer at the Folkwang Tanz Studio with the Artistic Director Pina Bausch. In the beginning of the 1990's she founded Company Susanne Linke. Together with her partner Urs Dietrich as co-director she headed the Bremer Tanztheater from 1994-2000. In 2000-2001 Linke was a foundation member and designated Artistic Director of the Choreographic Centre Essen. Since 2001 she is back as an independent choreographer again and has worked for prestigious companies worldwide. In 2007 Susanne Linke was awarded the German Dance Prize. In 2008 she was named "L'officier de l'ordre pour les arts et des lettres" by the French cultural ministry.

THOUSAND ROOMS WITH UNEXPECTED CHANGES

(2011)

GUNHILD BJØRNSGAARD / COMPANY B. VALIENTE (NO/FR)

Foto: Fabrice Bats

TUE. 18/10 21.00 RIKSSCENEN
WED. 19/10 19.00 RIKSSCENEN

Gunhild Bjørnsgaard har de siste årene arbeidet med koreografikonsserter, der musikeren utøver koreografi, som danseren. Med dette nye verket gjør Bjørnsgaard et dybdykk i komponisten **Georges Aperghis** verden. Hans musikk krever stor nøyaktighet og den fremkaller en reise gjennom det ubevisste og skjulte hos utøveren. Aperghis er en komponist som utfordrer musikerne ved å la dem bruke teater som en del av kommunikasjonen med publikum, og dette blir en viktig del av verket. Forestillingens historie gis uttrykk gjennom en absurd kamp om individets kapasitet - en reise i tusen rom med uventede skift og retninger.

Gunhild Bjørnsgaard er utdannet ved Statens Balletthøgskole og Jacques Lecoqs Internasjonale Teaterskole, samt fra Universitetet i Oslo/teatervitenskap. I 1997 etablerte hun **Company B. Valiente** med **Marcelino Martin Valiente**. Kompaniet kjennetegnes ved en tverrkunstnerisk uttrykksform og et klart samfunnsengasjement. Koreografisk har de eksperimentert fra ekstrem fysisk utfoldelse til det minimalistiske. Kompaniet turnerer i inn- og utland og opptrer på teatre og avantgardescener. De er opptatt av å møte publikum på ukonvensjonelle arenaer, som i fengsler, ulike religiøse samfunn og i militærleire.

Gunhild Bjørnsgaard has in recent years worked with choreography concerts, in which the musician performs choreography as a dancer would. With this new piece Bjørnsgaard probes the depths of the world of composer **Georges Aperghis**. His music requires great precision, evoking a journey through the unconscious, through the undisclosed dimensions of the performer. Aperghis is a composer who challenges musicians by having them employ theatre methods as an important aspect of their communication with an audience and as a significant element of the performance piece. The production's story finds expression through an absurd, struggle over the capacity of the individual – a journey in thousand rooms with unexpected changes.

Gunhild Bjørnsgaard studied at the Norwegian National Academy of Ballet, the Jacques Lecoq International theatre school and the University of Oslo/Theatre Studies. In 1997 she founded **Company B. Valiente** with **Marcelino Martin Valiente**. The company is characterised by an interdisciplinary artistic expression and a pronounced social engagement. The company's experimentation with choreography has ranged from explorations of extreme physicality to minimalism. The company tours in Norway and internationally, performing in theatres, avant garde stages, prisons and religious communities as well as in military bases, as they are also interested in meeting audiences in unconventional venues.

URPREMIERE/FIRST PERFORMANCE

Koreografi og idé/Choreography and concept

Gunhild Bjørnsgaard

Samarbeid om utvalg av partitur/Collaboration

on selection of scores Georges Aperghis

Danser/Dancer Nina Biong

Operasanger og danser/Opera soprano and

dancer Silje Aker Johnsen

Komponist, saksofonist og performer/

Composer, saxophonist and performer

Rolf-Erik Nystrøm

Kunstnerisk rådgiver og dramaturg/

Artistic adviser and dramaturgy

Marcelino Martin Valiente

Forestillingen presenteres i samarbeid med Riksscenen.

Støttet av Norsk kulturråd, Fond for utøvende kunstnere.

The performance is presented in collaboration with Riksscenen – The Norwegian Hub for Traditional Music and Dance.

Supported by Arts Council Norway, The Fund for Performing Artists.

LATTER (LACHEN)

(2008)

ANTONIA BAEHR (DE)

WED. 19/10 21.00 **DANSENS HUS** **STUDIOSCENEN**
THUR. 20/10 21.00 **DANSENS HUS** **STUDIOSCENEN**

Foto: Jan Stradtman

Konsept, koreografi, utøver/

Concept, Choreography, Interpretation

Antonia Baehr

Kunstnerisk samarbeid og koreografi/Artistic collaboration and choreography

Valérie Castan

Dramaturg/Dramaturgy

Lindy Annis

Basert på partiturer av/Based on scores by

Naima Akkar, Lindy Annis, Bettina von Arnim,

Antonia Baehr, Ulrich Baehr, Frieder

Butzmann, Valérie Castan, Manuel Coursin,

Nicole Dembélé, Nathan Fuhr, Sylvie Garot,

Frédéric Gies, Christian Kesten, Heather

Kravas, Antonija Livingstone, Andrea Neumann,

Stefan Pente, Isabell Spengler, Steffi Weismann,

William Wheeler, Henry Wilt

Lysdesign/Light design

Sylvie Garot

Lyddesign, komposisjon/Sound design,

composition Manuel Coursin

Teknisk leder/Technical director

Georgia Ben Brahim

Administrasjon/Administration

Ulrike Melzig,

Alexandra Wellensiek

Produksjon/Production

make up productions

Samproduksjon/Co-production

Les Laboratoires d'Aubervilliers,

Les Substances, Lyon

Varighet/Duration

50 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med

Dansens Hus.

Støttet av Norsk kulturråd.

18 CODA 2011

Latter (Lachen) er en seriøs forestilling om latter. Performancekunstner **Antonia Baehr** undersøker fenomenet latter som selvstendig uttrykk, uavhengig av komiske situasjoner eller sosiale interaksjonsmønstre. Iført mørk dress, med partitur og et notestativ fremfører hun ulike latterkomposisjoner med form, klangstyrke, rytme, drama og bevegelse. Latter kan være 'smittsom', og det at en person ler medfører ofte at andre som observerer situasjonen reagerer på tilsvarende vis, med latter. *Latter (Lachen)* er blitt en "kulthit" på europeiske scener.

Antonia Baehr er koreograf, performancekunstner og produsent med base i Berlin. I 1994 var hun med å etablere performancegruppen "ex machinis". I 1996 studerte hun Film & Media Arts ved Hochschule der Künste Berlin. Fra 2006-2008 var hun tilknyttet "Les Laboratoires d'Aubervilliers" i Frankrike, samme år publiserte hun boken "Rire / Laugh / Lachen".

Lachen is a serious piece about laughing as laughing. **Antonia Baehr** examines laughter as an independent form of expression, not connected to, or emanating from, any particular punchlines, circumstances or other causes. A chair, a music stand, a score. Baehr sits at the very centre of the stage, wearing a black suit. She is concerned, rather, with the very phenomenon itself – with sound, form, music, choreography, rhythm and gesture. Comedy is not her goal, but contamination is an unavoidable by-product that sometimes contagiously trades sides of the "fourth wall". A cult hit on the European arts scene since it debuted in 2008.

Antonia Baehr is a choreographer, performer and producer based in Berlin. In 1994 she co-founded the Berlin-based performance group ex machinis. In 1996 she graduated in Film and Media Arts at Hochschule der Künste Berlin. From 2006-2008 she was associated artist in residence at "Les Laboratoires d'Aubervilliers" in France. In 2008 she published her book "Rire / Laugh / Lachen".

VIITA (2010)

Foto: Uupi Tirronen

Viita er en hyllest til kvinneligheten, livskraften og dansekunsten. Syv kraftfulle og ekspressive kvinner trollbinder publikum med en flytende dans, full av energi og kroppslige minner. Forestillingens tittel, som bokstavelig betyr nyutsprungen bjørkeskog, hentyder til noe nytt, uventet, vilt og mystisk. **Ervi Sirén** er en anerkjent koreograf og pedagog, som har øvd stor innflytelse på utviklingen av samtidsdans i Finland.

Gjennom hele sin karriere, som spenner over tre tiår, har den finske dansekunstneren Ervi Sirén studert og utviklet sin unike bevegelsesfilosofi. Hennes følsomme, subtile og dyptloddende forståelse av den dansende kroppen hadde stor innvirkning på danseopplæringen i Finland i årene hun arbeidet som instruktør på Helsinki Theatre Academy (1980-1989), og deretter som professor på danselinjen (1998-2007). I 2010, i en alder av 60, inntok Sirén atter en gang dansearenaen som frilanser. Ervi Sirén er for tiden huskoreograf ved Zodiac Center for New Dance.

Viita is a celebration of femininity, vitality and the art of dancing. Seven powerful and expressive women captivate the audience with their flowing dance, full of energy and bodily memories. The title of the piece, literally meaning a birch forest that just came out, refers to something new, unexpected, wild and mysterious. Choreographer **Ervi Sirén** is a renowned dance artist and teacher who has had a wide-spread influence on the development of contemporary dance in Finland.

Throughout her career spanning over three decades, Finnish dance artist Ervi Sirén has studied and developed her unique movement thinking. Her sensitive, subtle and profound understanding of the dancing body has strongly influenced the dance training in Finland during her years as a teacher at the Theatre Academy (1980-89) and as professor of Dance Department (1998-2007). At the age of 60, Sirén once again entered the freelance dance field and became house-choreographer of Zodiac – Center for New Dance for 2010-2011.

ERVI SIRÉN (FI)

THUR. 20/10 19.00 DANSENS HUS

Koreografi/Choreography Ervi Sirén
Dansere/Dancers Ervi Sirén, Jonna Eiskonen, Anne Hiekkaranta, Tuovi Rantanen, Terhi Vaimala, Hanna Ahti, Eeva Muilu
Kostyme og scenografi/Costume and set design Cris af Enehielm
Lysdesign/Lighting design Juho Rahijärvi
Lyddesign/Sound design Aake Otsala
Produksjon/Production Zodiac – Center for New Dance og Ervi Sirén
Varighet/Duration 50 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus.
Støttet av Norsk-finsk kulturfond.

The performance is presented in collaboration with Dansens Hus Norway.
Supported by The Finnish-Norwegian Cultural Foundation.

CORPS DE WALK

(2011)

CARTE BLANCHE (NO)

THU. 20/10 20.00 THE OPERA HOUSE
FRI. 21/10 20.00 THE OPERA HOUSE

SECOND HOUSE
SECOND HOUSE

Foto: Erik Berg

Isenesatt av, kostymer/Staged by, costumes
Sharon Eyal og Gai Bachar

Musikk, DJ, lyddesign/Music, DJ, sound design
Ori Lichtik

Lysdesign/Lighting design Torkel Skjærven

Musikk, DJ, lyddesign/Music, DJ, Sound design
Ori Lichtik, David Byrne, Claude Debussy, Noize Creator, Aphex Twin, Tuxedomoon, Elemental Act vs. Our Scoring, Einstürzende Neubauten, Fumiya Tanaka, Ol' Dirty Bastard, David Lynch, Coil

Dansere/Dancers Camilla Spidsøe Cohen, Caroline Eckly, Guro Rimeslåttén, Jennifer Dubreuil Houthemann, Christine Kjellberg, Rebecca Hytting, Christopher Flinder Petersen, Ole Martin Meland, Simbarashe Norman Fulukia, Shlomi Ruimi, Yaniv Cohen, Edhem Jesenković

Produksjon/Produktion Carte Blanche – Norges nasjonale kompani for samtidsdans
Samproduksjon/Coproduction Künstlerhaus Mousonturm, Tanzhaus NRW

Urpremiere 13. mai 2011/**First performance** 13 May 2011 Turku City Theatre, Finland
Norgespremiere 3. juni 2011/**Norwegian premiere** 3 June 2011, Grieghallen, Bergen
Varighet/Duration 55 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Den Norske Opera & Ballett.

The performance is presented in collaboration with The Norwegian Opera & Ballet.

Corps de Walk handler om å gå, om å bevege seg, om en statisk tilstand med spesielle momenter og små nyanserte forandringer i kroppsføringen. De tolv danserne er uniformert i hudfargede drakter, hvitt hår og hvite kontaktlinser. Plutselige individuelle utfall, i dansen og i muskelspillet øynes, før det like raskt forsvinner inn i en stramt regissert linje, eller i en tilsynelatende kaotisk formasjon der danserne likevel har full kontroll. **Sharon Eyal** har samarbeidet med den israelske musikeren og DJ'en **Ori Lichtik** i flere år, og hans lydbilde underbygger hennes sterke scenespråk også i denne forestillingen.

Sharon Eyal er født i Israel og har danset i Batsheva Dance Company i en årrekke. Fra å være en fremtredende danser har hun utviklet seg til å bli en ettertraktet koreograf. De siste årene har verkene hennes blitt fremført av Batshevakompaniet og -ensemblet. Gjennombruddet som koreograf kom med forestillingen *Love* (2003). Siden 2005 har Eyal vært huskoreograf i Batsheva under Ohad Naharin's ledelse. I 2005 gjenskapte hun *Love* for Carte Blanche og i 2009 koreograferte *Killer Pig* for kompaniets kvinnelige dansere.

Corps de Walk is about walking, about moving, about a static condition of unique moments and tiny, subtle changes in body posture. The 12 dancers are uniformly dressed in flesh-coloured suits, with white hair and white contact lenses. Sudden, individual sallies in the choreography and muscular dynamics are glimpsed only to quickly vanish within tightly controlled lines or seemingly chaotic formations in which the dancers nonetheless have complete control. **Sharon Eyal** has collaborated with the Israeli musician and DJ **Ori Lichtik** for many years and his soundscape reinforces her potent language for the stage also in this production.

Sharon Eyal was born in Israel and has been dancing with Batsheva Dance Company for more than a decade. During her time there, she developed her talents as a choreographer. Her breakthrough came with the piece *Love* (2003). Eyal was Associate Artistic Director of Batsheva Dance Company from 2003-2004 and is currently House Choreographer. Eyal restaged *Love* for Carte Blanche in 2005 and created *Killer Pig* for the company in 2009.

Foto: Luk Monsaert

LES BALLETS C DE LA B ALAIN PLATEL & FRANK VAN LAECKE (BE)

SAT. 22/10 19.00 **DANSENS HUS**
SUN. 23/10 19.00 **DANSENS HUS**

Gardenia går dypt inn i det turbulente livet til ni fargerike personligheter. En gruppe pensjonerte drag queens navigerer i en gråson mellom det feminine og det maskuline. De både kontrasterer og harmoniserer med en “ung mann” og en “virkelig kvinne” – alle med hver sin fengslende historie å fortelle. *Gardenia* er en emosjonell og energiladet reise i fortid og samtid, om søken etter identitet og fellesskap. Verket er skapt i samarbeid med den transseksuelle artisten Vanessa Van Durme, som også medvirker i forestillingen.

Den belgiske koreografen og regissøren **Alain Platel** har vært med på å forandre den internasjonale dansescenen siden han startet kompaniet **les ballets C de la B** i 1984. Han er utdannet spesialpedagog og har studert moderne dans med den kanadiske koreografen Virginia Meyers. Platel er opptatt av å bryte ned grensene mellom ulike kunstneriske uttrykk, og bruker elementer fra både teater, dans og populærkultur i forestillingene sine.

Frank Van Laecke har en solid internasjonal karriere som skribent og regissør. Han har skapt seg et navn som regissør for teater, opera, musikaler og store sceneproduksjoner. I 2006 regisserte han Vanessa Van Durmes monolog *Look mummy, I'm dancing*.

Gardenia delves deeply into the turbulent lives of nine striking people. A group of retired drag queens navigate the twilight zone between femininity and masculinity. They create both contrasts and harmonies with a “young guy” and a “real woman” – each with their own captivating story to tell. The piece is an emotionally and energy-charged journey through the past and present, a search for identity and community. *Gardenia* has been created in collaboration with the transsexual artist Vanessa Van Durme, who also takes part in the production.

The Belgian choreographer and director **Alain Platel** has contributed to changing the international dance scene since he founded the company **les ballets C de la B** in 1984. He is a certified remedial educationalist and has studied modern dance with the Canadian choreographer Virginia Meyers. In his work, Platel has had a focus on breaking down the boundaries between artistic expressions and implements elements from theatre, dance and popular culture in his productions.

Frank Van Laecke has built up an extensive and international career as a writer and director. Van Laecke has made a name for himself mainly as a director of theatre, opera and musicals and large-scale stage shows. In 2006 he directed Vanessa Van Durme's monologue *Look mummy, I'm dancing*.

Koreografi og regi/Choreography and direction

Alain Platel/Frank Van Laecke

Konsept/Concept Vanessa Van Durme

Utøvere/Performers Vanessa Van Durme, Griet Debacker, Timur Magomedgadzhiev (erstattet av Hendrik Lebon), Andrea De Laet, Richard 'Tootsie' Dierick, Danilo Povolo, Gerrit Becker, Dirk Van Vaerenbergh, Rudy Suwyns

Musikk/Music Steven Pirengels

Lysdesign/Light design Kurt Lefevre

Lyddesign/Sound design Sam Serruys

Scenografi/Set design Paul Gallis

Kostymer/Costume design

Marie 'costume' Lauwers

Kostymekonsulent/Costume advice Yan Tax

Scenemester/Stagemanager

Wim Van de Cappelle

Produksjon/Production les ballets C de la B

Samproduksjon/Coproduction NTGent, La rose des vents, TorinoDanza, Biennale de la danse de Lyon, Tanz im August, Théâtre National de Chaillot, Brighton festival, Centro Cultural Vila Flor Guimarães, La Bâtie-Festival de Genève, Festival d'Avignon

Management/Distribution

Frans Brood Productions

Varighet/Duration 105 min.

Forestillingen presenteres i samarbeid med Dansens Hus.

DATES	MON 10	TUE 11	WED 12
PERFORMANCES			
BALLET PRELJOCAJ (FR) <i>EMPTY MOVES</i> [PARTS I & II]		20:00	
YVONNE RAINER (US) <i>TRIO A PRESSURED</i> (1966-2011)			
DEBORAH HAY (US) <i>LIGHTENING</i>			
TSUUMI DANCE COMPANY (FI) <i>MAHTI - MIGHTY</i>			
MOUVOIR / STEPHANIE THIERSCH (DE) <i>AS IF (WE WOULD BE)</i>			
LISE FERNER (NO) <i>MIN OLDERMORS GRØNNE KORSETT</i>			
BATSHEVA DANCE COMPANY (IL) <i>HORRA</i>			
DANSDSIGN (NO) <i>FILM - DANCE TO BE MURDERED BY</i>			
INGUN BJØRNSGAARD PROSJEKT (NO) <i>OMEGA AND THE DEER</i>			
SUSANNE LINKE (DE) <i>SOLOS</i>			
GUNHILD BJØRNSGAARD / COMPANY B. VALIENTE (NO/FR) <i>THOUSAND ROOMS</i>			
ANTONIA BAEHR (DE) <i>LATTER (LACHEN)</i>			
ERVI SIRÉN (FI) <i>VIITA</i>			
CARTE BLANCHE (NO) <i>CORPS DE WALK</i>			
LES BALLETS C DE LA B / ALAIN PLATEL & FRANK VAN LAECKE (BE) <i>GARDENIA</i>			
CODAWORKSHOP			
GUILLAUME SIARD (FR) <i>CONTEMPORARY PRODA</i> professional dance training	09:00-11:00	09:00-11:00	09:00-11:00
PAT CATTERSON (US) <i>TRIO A WORKSHOP PRODA</i> professional dance training	11:00-13:00	11:00-13:00	11:00-13:00
SAMULI NORDBERG (FI) <i>MAHTI-MIGHTY - FOLKEDANS I KOREOGRAFI</i>			11:00-17:00
OHAD NAHARIN (IL) <i>GAGA MASTER CLASS</i>			
ALEXANDER MEDIN (NO) <i>ASHTANGA YOGA PRODA</i> professional dance training			
PETER SPARLING (US) <i>GRAHAM MASTER CLASS PRODA</i> professional dance training			
CODAUNG			
HYUEN HUYHN (NO) <i>DANSEWORKSHOP, ROMMEN SKOLE SAT 8 SUN 9</i> (SE SIDE 28)			
CODAEVENT			
MASJA ABRAHAMSEN (NO) <i>CODAEVENT</i>			
CODAIMPRO			
KATRINE KIRSEBOM (NO) <i>IMPRO AMBULANTE</i>			
CODAART			
PEGGY JARRELL KAPLAN (US) <i>TIMELINES - DANCE PORTRAITS</i>			
SIGMAN / NORDERVAL / SVEEN (USA/NO) <i>HUT #6: MINIBO</i>			
YVONNE RAINER (US) <i>TRIO A - FILM INSTALLASJON/INSTALLATION</i>			
CODASEMINAR			
APERGHIS SEMINAR			15:00-18:00
NOFOD DANSEHISTORIE			
DANSEINFORMASJONEN NORSK DANSEHISTORIE			
SUSANNE LINKE (DE) <i>MIN LIDENSKAP FOR DANS</i>			
KRITIKERSALONG DANSEKRITIKER ELLER HEIAGJENG?			
FRAGILE SYNSTEMMEDE OG DANS			
DILEMMA KJØNN OG IDENTITET			
CODAFILM			
ANGELIN PRELJOCAJ (FR) <i>BALLET PRELJOCAJ - PAVILLON NOIR / ANNONCIATION</i>		18:00	
WIM WENDERS PINA (3D)			18:00
CODACLUB			
BAR, DJ'S, INSTALLATIONS, MINGLING, SURPRISES!			

[illegible]

Foto: Ignacio Spadavecchia

PAST **PRESENT** AGE IN DANCE

The underlying intention for this year's theme has been to focus on works and choreographers of importance to the development of contemporary dance in the US, Europe and in Norway. Where are these artists and their art to be found today, what was their contemporary impact, and how do we take care of this history?

As of next year, 50 years will have passed since Yvonne Rainer and Deborah Hay played their part in founding The Judson Dance Theater in New York, a dynamic arts collective made up of dancers, musicians, pictorial artists, poets and filmmakers. The Judson Dance Theater would come to have a profound influence on the development of contemporary dance over the course of the next 20 years, and the productions created there would radically alter the perception of what dance can be.

It is therefore with great pleasure that for this year's programme we have the opportunity to present **Yvonne Rainer's** groundbreaking *Trio A* from 1966, performed by **Pat Catterson**, who danced *Trio A* for the first time in 1969. **Deborah Hay's** choreography *Lightening* from 2010 will also be presented. The production is a resounding confirmation of Hay's unique movement vocabulary, while her choreographic methods are still being explored.

In Norway **Anne Grete Eriksen** and **Leif Hernes** of **Dansdesign**, and **Lise Ferner** (Danseloftet's Group and Hexakin) were influenced by impulses from the Dartington College of Arts in England, including an encounter with the American Mary Fulkerson. Dansdesign was like a breath of fresh air for the Norwegian dance scene in the early 1980s and their experimental work with different forms of artistic expression in their productions was revolutionary. In 1988 they created the production *Film – Dance to be Murdered by*. A revisiting of the production with the original cast, set design and costumes will be one of the festival highlights at Dansens Hus Norway.

In addition to Ferner's *Min Oldemors grønne korsett - Et gjensyn* (1992), **Sølvi Edvardsen's** *Villskuddet*, created for Collage Dance Company in 1983, will also be restaged. The production is a project in collaboration with the Norwegian College of Dance; in the spring of 2011 five graduating students were given the challenge of reconstructing this demanding choreography. The performance will be presented in connection with Dance Information Norway's History project.

In Germany **Susanne Linke** has the status of being one of the most influential dance artists of our time. She combines the heritage of German expressionism and dance theatre with her own signature statement. In the production *SOLOS*, Linke presents the classic *Im Bade wannen* (1980), which has been on her repertoire for three decades. Those of us who saw Linke at Black Box at Aker Brygge in the 1980s can look forward to yet another epoch-making experience.

The CODA festival 2011 presents more than 40 productions and events at different venues. Companies and artists from the US, France, Germany, Finland, Israel and Belgium will take part, in addition to Norwegian companies, including **Carte Blanche** and **Ingun Bjørnsgaard Prosjekt**.

The opening performance of CODA 2011 is *Empty moves [Parts I & II]*, signed one of France's most profiled choreographers **Angelin Preljocaj**. The performance is a part of *FranceDanse going North 2011* – a cultural exchange between France and the Nordic countries.

Dance House Norway is the festival's main venue this year, which in addition to dance performances will present seminars dedicated to Norwegian dance history, the *Dilemma* debate and talks, a film program, photo exhibition and CODAclub. The latter is the festival meeting place with a bar and dj's every night after the performances – join us!

In closing I would like to thank our collaborating partners, contributors and all of our more than 100 volunteers whose contribution both before and during the festival period is invaluable. I would also like to extend a warm thanks to my co-workers in the administration and artistic committee, and to my board. Thank you for the enthusiasm you express on behalf of the art of dance.

Welcome to CODA 2011!

Lise Nordal

Lise Nordal
CEO & Artistic Director

Foto: Luk Monsaert

THE FRAGILE BEAUTY OF DANCE

BY DIANE OATLEY

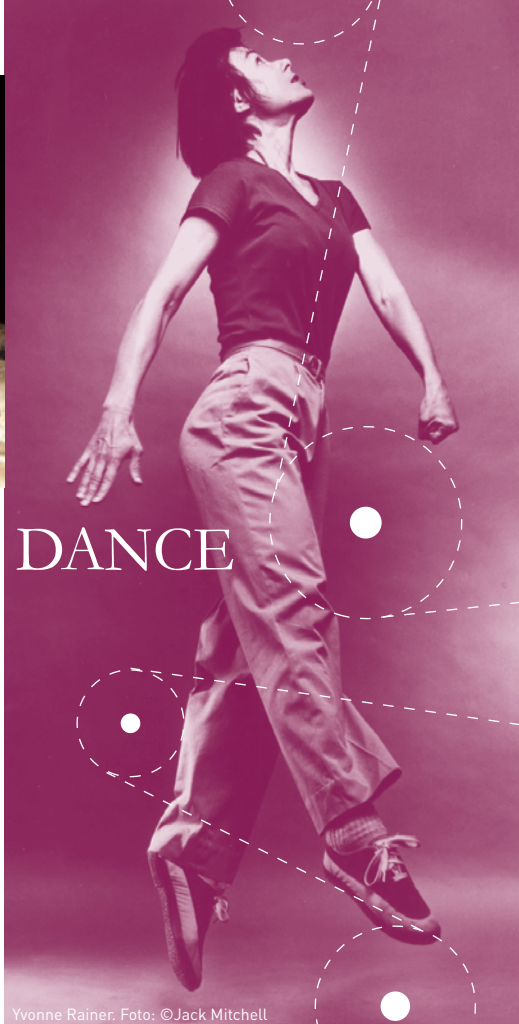
Age and aging are themes that are generally informed with negative associations for society at large, but by bringing them into the sphere of dance, they are destabilized and thereby offered another reading. The gesture of revisiting dance works of another era enables contemplation of the current position of dance as an art form of significance in the world. It also entails a culmination of sorts, a gathering of threads, so as to interweave past impulses with present tendencies, making it possible to readdress those threads from a perspective that only time and experience can bring.

This gesture is expressive of the CODA festival's function as a mirror seeking to reflect and profile the very best to be offered in the world of contemporary dance, both in Norway and internationally. It is also a gesture incorporating the knowledge that no two performances of any given choreography will ever be exactly alike.

Regardless of whether one is staging a classical ballet production or a radically innovative contemporary work, the body's changeability is a constant. Embodiment is a many layered and organic exercise, and from one performance to the next, change occurs: the dancer is one day older, one day wiser, or simply in another state of body-mind. Bodies in movement are by virtue of this changeability in possession of an infinitely complex potential to surprise and confound. The CODA festival for 2011 seeks through the themes of age and aging to embrace this as one of the sources of dance's fragile beauty, and an integral, often unrecognized component of its unique value as an art form.

COGNITION AND EMBODIMENT

The title of dance icon Yvonne Rainer's epoch making piece from the 1960s, "The Mind is a Muscle" – from which comes the dance sequence Trio A– can be read as a statement about cognition and embodiment, a statement that implicitly challenges the Cartesian dualism which for centuries in terms of Western thought has effectively divided the mind and body into two separate and unequal spheres. Perceptions of embodiment and cognition have evolved since the 1960s but for dancers I believe this title contains an insight that they continue to employ daily. No dancer questions the significance of muscle memory, and today the term "mindfulness" is employed in contexts as diverse as yoga and physical therapy to organizational development. Rainer's own retrograding of her revolutionary work attests to its seemingly infinite wealth of resonances and ongoing relevance. It also serves as a stellar example of the creative potential to be found in the CODA festival's thematic focus for 2011.

Yvonne Rainer. Foto: ©Jack Mitchell

Contemporary Master class. Guillaume Siard.
Foto: ©Ballet Preljocaj

SIDE 20/21 FOR TID OG STED

PAGE 20/21 FOR TIME AND PLACE

CONTEMPORARY MASTER CLASS

Guillaume Siards (FR) klasser baserer seg på teknikk og fokuserer på betydningen av bevegelsens presisjon. Siard er utdannet ved CNSMD de Lyon. Han var danser ved Ballet Preljocaj fra 2001-2006. Deretter ble han prøveleder for et mindre ensemble, som fremfører utdrag fra Angelin Preljocaj's repertoar. Han underviser i moderne dans og Preljocaj's repertoar over hele verden.
Akkompagnatør: Joakim Frøystein.

Støttet av Norsk kulturråd, Institut Français de Norvège

Guillaume Siard's (FR) classes are based on technique and focus on the significance of movement precision. Siard studied dance at CNSMD de Lyon. He was a dancer at Ballet Preljocaj from 2001-2006. He then became the rehearsal director for a small ensemble that performs excerpts from Angelin Preljocaj's repertoire. Siard teaches modern dance and Preljocaj's repertoire all over the world.
Accompanist: Joakim Frøystein.

Supported by Arts Council Norway, Institut Français de Norvège

TRIO A WORKSHOP

Pat Catterson (US) har undervist og fremført *Trio A* utallige ganger de siste forti årene, og ved å utforske *Trio A* forstår man det estetiske skiftet dette verket representerte. Workshopen vil undersøke den filosofiske, fysiske og historiske betydningen til *Trio A* ved å lære et utdrag av koreografien. *Trio A* krever koordinasjon, romlig bevissthet, balanse, konsentrasjon og et vidt bevegelsesspekter.

Støttet av Den amerikanske ambassade

Pat Catterson (US) has taught and performed *Trio A* on countless occasions over the past 40 years and by exploring *Trio A*, dancers gain an understanding of the aesthetic turning point that this piece represented. The workshop will explore the philosophical, physical and historical significance of *Trio A* by learning a segment from the choreography. *Trio A* requires coordination, spatial awareness, balance, concentration and a broad movement repertoire.

Supported by Embassy of the United States of America

ASHTANGA YOGA

Alexander Medin (NO) er en av få som er sertifisert til å undervise ashtanga yogas alle tre serier av Sri K. Pattabhi Jois og Ashtanga Yoga Research Institute i Mysore. Medin har tidligere vært profesjonell danser og norgesmester i boksing. I 2004 tok han mastergrad i Sanskrit og indiske religioner i London. Medin er ansvarlig for Mysore-undervisningen og holder yogalærer-utdanning på Puro Yoga i Oslo.

Alexander Medin (NO) is one of the few individuals qualified to teach all three of the ashtanga yoga series of Sri K. Pattabhi Jois and Ashtanga Yoga Research Institute in Mysore. Medin was previously a professional dancer and the Norwegian national champion in boxing. In 2004 he completed his Masters in Sanskrit and Indian religions in London. Medin is responsible for the Mysore classes and the yoga teacher's education at Puro Yoga in Oslo.

Gaga Master class – Ohad Naharin. Photo: Gadi Dagon

Alexander Medin. Foto: John Andresen

Trio A* Performed by Pat Catterson. Photo: Yi-Chun Wu

GRAHAM MASTER CLASS

Peter Sparling (US) er danser og Thurnau-Professor i dans ved universitetet i Michigan. Sparling var forstedanser ved Martha Graham Dance Company, og kunstnerisk leder ved Peter Sparling Dance Company. Sparlings undervisning trekker linjer til “mid-century American Moderns” grunnet den dype forbindelsen mellom indre impulser og dynamiske former.

Akkompagnatør: Peter Lodwick.

Støttet av Den amerikanske ambassade

Peter Sparling (US) is a dancer and Thurnau Professor in dance at the University of Michigan. Sparling was the principal dancer for the Martha Graham Dance Company, and artistic director of Peter Sparling Dance Company. Sparling’s teaching draws from the mid-century American Moderns for its deep connectivity between inner impulse and dynamic shape.

Accompanist: Peter Lodwick.

Supported by Embassy of the United States of America

ANDRE WORKSHOP GAGA MASTER CLASS

Gaga/Naharin er et bevegelsesspråk utviklet av **Ohad Naharin** (IL), kunstnerisk leder av Batsheva Dance Company. Dette uttrykksfulle og dynamiske bevegelsesspråket er basis for danserne både i Batsheva Dance Company samt Batsheva Ensemble, og er kjennetegnet for deres helt spesielle teknikk. Naharin betraktes som en av verdens ledende koreografer, og under hans ledelse turnerer Batsheva-kompaniet på de største scenene over hele verden. Workshopen er for profesjonelle dansere. Inntil 40 deltakere.

Påmelding 815 11 777 og www.baerumkulturhus.no

Kursavgift kr 250.

16. oktober 14.00-15.15 Bærum Kulturhus, Store sal
Arrangør Bærum Kulturhus

ADDITIONAL WORKSHOP

Gaga/Naharin is a movement language developed over the last decade by **Ohad Naharin**, Batsheva’s long-time artistic director, in the Batsheva studios. This expressive and dynamic movement language is used daily by dancers of the Batsheva Dance Company and Batsheva Ensemble as the basis for their distinctive technique. Gaga requires the participant to be alert, quick, flexible, imaginative and dexterous in the use of his or her body. The Masterclass is for professional dancers. Maximum 40 participants.

Registration +47 815 11 777 and www.baerumkulturhus.no

Fee NOK 250.

16 October 14h – 15h15 Bærum Kulturhus
Organizer Bærum Kulturhus

FOLKEDANS I KOREOGRAFI

Bli med og lær av **Tsuumi Dance Company** og deres sceniske oppsetning av det finske eposet “Kalevala”. Koreograf og kompaniets kunstneriske leder, **Samuli Nordberg** vil lede en workshop om hvordan skape forestillinger med elementer av folkedans og samtidsdans i en profesjonell sammenheng. Kurset er beregnet for profesjonelle dansere og studenter. Inntil 20 deltakere.

Påmelding yadira.mercedes.perez@gmail.com

Kursavgift kr 300.

12. oktober 11.00-17.00 Riksscenen

Workshopen arrangeres i samarbeid med Riksscenen. Støttet av Finsk-norsk kulturinstitutt i Oslo, Norsk-finsk kulturfond, Helsinki City Cultural Centre i Finland

FOLK DANCE IN CHOREOGRAPHY

Join to learn from **Tsuumi Dance Company**’s theatrical production of the Finnish national epic “Kalevala”. Choreographer and artistic director **Samuli Nordberg** (FI) will lead a workshop focusing on how to create performances with elements of the folk dance and contemporary dance in a professional context. The workshop is for professional dancers and students. Capacity 20 participants.

Registration: yadira.mercedes.perez@gmail.com

Fee NOK 300.

12. October 11.00-17.00 Riksscenen

The workshop is arranged in collaboration with Riksscenen. Supported by Finnish-Norwegian Culture Institute, Norwegian-Finnish Culture Fund, Helsinki City Cultural Centre in Finland

CODAUNG INVITERER I SAMARBEID MED THE **PLANET** TIL INSPIRERENDE WORKSHOP FOR UNGDOM MED INSTRUKTØREN **HUYEN HUYNH** FRA CIRCLE – DET NORSKE HIP- HOP HUSET.

IN COLLABORATION WITH THE **PLANET**, CODAUNG, INVITES YOUNG PEOPLE TO TAKE PART IN INSPIRING WORKSHOPS WITH THE INSTRUCTOR **HUYEN HUYNH** FROM CIRCLE – THE NORWEGIAN HIP HOP HOUSE.

HUYEN HUYNH DANSEWORKSHOP/DANCE WORKSHOP

LØR. 8. OG SØN. 9/10 13.00-15.00 (NYBEG.) 16.00-18.00 (ØVEDE) ROMMEN SKOLE OG KULTURSENTER
SAT. 8 AND SUN. 9/10 13H-15H (BEG.) 16H-18H (INTERMED.) ROMMEN SKOLE OG KULTURSENTER

**INFORMASJON OG PÅMELDING/
 INFORMATION AND REGISTRATION**
 TANVIR HASSAN
 T: +47 91 51 12 31
 tanvir.hassan@bsr.oslo.kommune.no

Huyen Huynh

Huyen Huynh er utdannet danser, koreograf og instruktør i København, utdannet dansepedagog på KHiO og har etterutdannet seg på kurs i New York, Los Angeles, Chicago, London og Paris. Hun har over 12 års erfaring som profesjonell hiphopdanser, koreograf og dansepedagog i både inn- og utland.

Stovner Bydel satser på dans. De har etablert et "Dansefyrårn", **The Planet**, som utvikler dans med utgangspunkt i ungdommens eget uttrykk. Stovner er en flerkulturell bydel og ungdommen representerer et kulturelt mangfold der ulike nasjonaliteter og stilarter er representert. For å heve kvaliteten på danse- miljøet, knyttes kontakter med det profesjonelle danse miljøet.

Huyen Huynh has trained as a dancer, choreographer and instructor in Copenhagen. She has dance education studies from the Oslo National Academy of the Arts (KHiO) and continued her education through courses in New York, Los Angeles, Chicago, London and Paris. Huynh has more than 12 years experience as a professional hiphop dancer, choreographer and dance teacher, in Norway and from abroad.

The Oslo city district of Stovner is making an investment in dance. They have established a "Dance lighthouse", **The Planet**, which develops dance with a point of departure in the personal expression of young people. Stovner is a multicultural city district and the young people represents a cultural diversity that finds expression for a variety of nationalities and styles. To enhance the quality of the dance community, **The Planet** aims to make contact with the professional dance community.

Foto: Josef Lanto

IMPRO AMBULANTE

FRI. 14/10 19H SAT. 15/10 17H

SCHOUSKVARTALET/RIKSSCENEN

Med himmelen som tak, med ulike bygninger, er scenerommet stort og åpent. Den improvisatoriske settingen tilsier at utøverne ikke søker et ferdig koreografisk svar, men bringer seg selv og publikum inn i en pågående prosess. Danseren beveger seg inn i uforutsigbare landskap, skaper komplekse strukturer som kun kan oppstå i åpen improvisasjon. Forestillingen spiller fortid, dansekunstnerens avklarhet, men også til da ukjente og nye muligheter. Publikum beveger seg fritt og observerer fra nye ståsteder.

With the sky as a ceiling, among different types of buildings, the performance space is large and open. The improvisational setting implies that the performers are not seeking a final choreographic resolution, but rather bring themselves and the audience into an ongoing process. The dancer moves within an unpredictable landscape, creating complex structures that can only arise in an open improvisation. The performance mirrors the past, the dance artist's clarity, but also unknown and new possibilities. The audience can move about freely and observe from different vantage points.

Kunstnerisk ansvarlige/Artistic direction

Katrine Kirsebom, Karen Høybakk Mikalsen, Ida Gudbrandsen

Dansere/Dancers Karen Høybakk Mikalsen, Ida Gudbrandsen, Katrine Kirsebom, Thomas L. Gundersen, Maja Roel, Ingeborg Dugstad Sanders, Sigrid Hirsch Kopperdal, Elisabeth Breen, Odd Johan Fritzøe, Geir Hytten

Lysdesigner/Light designer Gunnva Meinseth

Støttet av Fond for lyd og bilde, Fond for utøvende kunstnere.

MASJA ABRAHAMSEN (NO)

MON. 17- WED. 18/10 & FRI. 20- SAT. 21/10 19.00

OPERAEN FOAJE / THE OPERA HOUSE

Koreograf **Masja Abrahamson** har latt seg inspirere av Opera-byggets form og estetikk. Assosiasjonene går mot det stramme og lineære, værforandringer og sammen-smeltning av by og natur. Visualisert gjennom danserne **Berit Lundene** og **Olav Andre Gravseth** og lyddesigner **Truls Kvam**.

Masja Abrahamson har dansepædagogisk utdanning fra Norges Dansehøyskole. I 2006 fullførte hun MA-studiet i koreografi ved KHiO. Abrahamsons første hellaften var *Pepper's ghost* (2009). Høsten 2011 koreograferer hun for Oslo Danse Ensemble og sin egen forestilling *Residens* med premiere på Dansens Hus i Oslo.

Choreographer **Masja Abrahamson** has taken her inspiration from the design and aesthetic of the Opera House in Oslo. The associations created tend towards tight, linear structures, states of transition and the merging of urban and natural landscapes, as visualised by two dancers **Berit Lundene** and **Olav Andre Gravseth** and composer **Truls Kvam**.

Masja Abrahamson studied dance education at the Norwegian College of Dance. In 2006 she completed her MA in choreography at the Oslo National Academy of the Arts. Abrahamson's first full-scale production was *Pepper's ghost* (2009). This fall she is choreographing for Oslo Danse Ensemble followed by her own production *Residens* at Dansens Hus Norway in Oslo.

Støttet av/Supported by Fond for lyd og bilde

CODA
2011
EVENT

Foto: Phitthaya Phaeuang

DANS

I BÆRUM KULTURHUS

HØSTEN 2011

REGIONALT KOMPETANSESENTER

GJESTESPILL
WORKSHOPS
TURNÉPRODUKSJON
CO-PRODUSENT
KOMPETANSEDELING
NETTVERKSBYGGING

DEN HEMMELIGHETSFULLE HAGEN

KOREOGRAFI AV INGER CECILIE BERTRAN DE LIS
URPREMIERE 3.-4. & 10.SEP

READYMADE BABY

KOREOGRAFI AV KARSTEIN SOLLI
24.SEP

WEAR IT LIKE A CROWN

CIRKUS CIRKÖR
29.-30.SEP & 1.OKT

HORRA

BATSHEVA DANCE COMPANY
NORGESPREMIERE 14.&15.OKT

APPELSINER OG SITRONER

INCLUSIVE DANCE COMPANY
29.OKT

MI OTRO YO

DOBLE MANDOBLE
REGI AV RUDI SKOTHEIM JENSEN
5. & 6.NOV

SJELDEN FUGL

KOREOGRAFI AV KARSTEIN SOLLI
26.NOV

ANDRE PRODUKSJONER

UT I SCENEKUNSTEN No no & Jericho turnerer
DKS i Akershus og Vestfold høsten 2011

FRAGILE Dans for og med svaksynte
- et EU-prosjekt ledet av Kjersti K. Engebriksen

BÆRUM DANCE CAMP Sommerskole for unge dansere

FORESTILLINGER MED DANSEMILJØET

I BÆRUM OG OMEGN

Trippeldans 11. 23.okt (KGB, Bajazz & Happy Feet)
Årstidenes magi 2.-4.des (Kirsti Skulleruds ballett- og dansestudio)
Snehvit 8.-10.des (Den Norske Ballettskolen)
Christmas break 10.des (Den Norske Ballettskolen)
Nøtteknekkeren 16.-18.des (KGB)

MED STØTTE FRA: Norsk kulturråd, Akershus fylkeskommune, EU's kulturprogram,
Stiftelsen Morgenstjernen og Israels ambassade.

I SAMARBEID MED: CODA -Oslo International Dance Festival, Den kulturelle skolesekken
og kulturhus i Akershus, Rogaland, Vest-Agder, Vestfold, Oppland og Østfold

Foto: Gadji Dagon
Batsheva Dance Company

BILLETTER OG MER INFO: 815 11 777/ WWW.BAERUMKULTURHUS.NO

HUT #6 MINIBO

Foto: Peter Shapiro

JILL SIGMAN / THINKDANCE /
KRISTIN NORDERVAL & AMUND SVEEN [USA/NO]

CODA

2011

ART

SAT. 15/10 – WED. 19/10: 12H-17H
HUT #6: HJEMME BRA, MEN BORTE BEST
SAT. 22/10: 12H-17H AVSLUTNING / CLOSING
OPERAEN FOAJE / THE OPERA HOUSE FOYER

Kristin Norderval, Jill Sigman, Amund Sveen og Vigdis Storsveen med gjester, installerer seg i Operaens foajé med en performance-installasjon som blander dans, ny musikk, billedkunst og liveart. Prosjektet dreier seg om en midlertidig struktur bygget av resirkulerte materialer, natur og planter. Gjennom aktiviteter som dans, planting og te-servering, utforsker de konseptet 'hjem' og stiller spørsmål om hva et hjem er med mindre energi og mer søppel. **Jill Sigman** er koreograf og multimediekunstner bosatt i New York. Sigmans arbeider utforsker ofte relasjonen individ og samfunn.

Kristin Norderval er kompo-nist og sanger, som har spesialisert seg på verk for stemme, tverrfaglige prosjekter og interaktiv teknologi.

Norderval, Sigman, Sveen and Storsveen with invited guests, make themselves "at home" at the Opera House foyer with a durational performance-installation that mixes dance, new music, visual installation and live art. Their performance squat revolves a temporary structure built of found materials and plants. Through activities like dancing, planting, and serving tea, they explore the concept of being "at home" and ask what home will be like when we have less energy and more trash. **Jill Sigman** is choreographer and multimedia artist based in New York. Sigman often uses the body to raise questions about self and society. **Kristin Norderval** is a composer and singer who specializes in developing new works for voice, small scale opera, cross-disciplinary work and works with interactive technology.

Koreografi/designer/utøver / Choreographer/ Designer/Performer Jill Sigman
Komponist/Lyd installasjon/sopran / Composer/ Sound Installation/Soprano Kristin Norderval
Video Installasjon/slagverk / Video Installation/Percussionist Amund Sjølie Sveen
Planter/Living System / Plants/Living System Vigdis Storsveen

Støttet av Norsk kulturråd, Komponistenes Vederlagsfond, Fond for utøvende kunstnere, Dramatikkens hus, Notam
Supported by Arts Council Norway, Komponistenes Vederlagsfond, The Fund for Performing Artists, Dramatikkens hus, Notam

Fri entré/free admission.

TIMELINES - DANCE PORTRAITS

Fotografen **Peggy Jarrell Kaplan**, med base i New York, stiller ut et utvalg fotografier basert på tema Tid – fortid og samtid. Kaplan bruker portrettgenren som en indirekte tilnærming til dansen og lar oss bli kjent med danseren i dansen. Utstillingen viser portretter av koreografer som har medvirket i CODA fra starten og frem til årets festival.

Kaplan har i over 30 år laget portrettfotos av internasjonale kunstnere. Hennes fotografier har vært utstilt ved flere internasjonale dansefestivaler, og hennes arbeider finnes i de permanente samlingene til The Muesum of Modern Art og The Metropolitan Museum i New York.

Peggy Jarrell Kaplan, a New York-based photographer, will exhibit a selection of photographs based on the theme of time captured and time passing. Kaplan uses the portrait genre to approach dance obliquely and allows us to know the dancer from the dance. The exhibition features a selection of dance portraits that relates to the CODA festival.

Kaplan has been photographing choreographers from the international dance community for more than thirty years. She has exhibited her portraits in many international festivals. Her work is in the permanent collections of The Museum of Modern Art and the Metropolitan Museum of Art.

PEGGY JARRELL KAPLAN (US)

TUE. 11 - SUN. 23/10 DANSENS HUS FOYER

Sasha Waltz (1995)

Foto: Fabrice Bats

APERGHIS SEMINAR

I tilknytning til koreografikonserten *Thousand Rooms – with unexpected changes*, arrangeres seminar om Georges Aperghis' virke som komponist. Det blir også et innblikk i arbeidsprosessen til forestillingen, som har Aperghis' musikk som inspirasjonskilde. Seminaret er åpent for profesjonelle kunstnere, kunststudenter og andre interesserte.

ARRANGØR Gunhild Bjørnsgaard, koreograf og Rolf Erik Nystrøm, leder ved NMH for Improvisasjonsbasert samtidsmusikk

INFORMASJON Gunhild Bjørnsgaard: gun.bj@online.no

ONSDAG 12. OKTOBER 15.00-18.00 Norges Musikkhøgskole.

Fri entré.

NOFOD – Nordisk forum for danseforskning

DANSEHISTORIE

Inspirert av årets festivaltema arrangeres seminar om dansehistorie og dansehistoriske problemstillinger, bestående av fremlegg av "papers", presentasjoner av kunstprosjekter, kunstnerisk utviklingsarbeid og forskningsarbeid. Blant deltakerne er Anne M. Fiskvik, Diane Oatley, Kristin Næsh, Sidsel Pape, Margrete Kvalbein, Tine Ørbæk, Sigrid Svendal. Åpent for NOFOD-medlemmer, studenter, dansekunstnere og andre interesserte.

ARRANGØR NOFOD

PÅMELDING Hilde Rustad: hilderustad@online.no

LØRDAG 15. OKTOBER 09.00-14.00 Dansens Hus, studioscenen.

Fri entré.

Susanne Linke

MIN LIDENSKAP FOR DANS

I forbindelse med forestillingen SOLOS vil Susanne Linke fortelle om sin karriere og sin lidenskap for dansekunsten. Linke er en av de sentrale pionérene i tysk danse-teater med bakgrunn fra Mary Wigman og Folkwang Hochschule og Tanz Studio i Essen. Foredraget er åpent for dansestudenter og profesjonelle. Intervjuer Snelle Hall, danser og koreograf.

ARRANGØR Kunsthøgskolen i Oslo og Norges Dansehøgskole, i samarbeid med CODA.

PÅMELDING mona@codadancefest.no

ONSDAG 19. OKTOBER 13.00-15.00 KHiO.

Fri entré.

FRAGILE. Foto: Erik Berg

APERGHIS SEMINAR

A seminar will be held on the subject of Georges Aperghis' working practice as a composer in connection with the choreography concert *Thousand Rooms – with unexpected changes*. The seminar will also offer insights into the working process of the production, for which Aperghis' music has been a source of inspiration. The seminar is open for professional artists, art students and others with a special interest.

ORGANISER Gunhild Bjørnsgaard, choreographer and Rolf Erik Nystrøm, head of NMH Improvisation-based contemporary music.

INFORMATION gun.bj@online.no

WEDNESDAY 12 OCTOBER 15H-18H Norwegian Academy of Music.

Free admission.

NOFOD – Nordic Forum for Dance Research

DANCE HISTORY

Inspired by this year's festival theme, a seminar is being arranged on dance history and dance history related topics. The seminar includes the presentation of papers, art projects, artistic development work and research. The participants include Anne M. Fiskvik, Diane Oatley, Kristin Næsh, Sidsel Pape, Margrete Kvalbein, Tine Ørbæk, Sigrid Svendal. The seminar is open for NOFOD members, students, dance artists and other interested parties.

ORGANISER NOFOD

REGISTRATION Hilde Rustad: hilderustad@online.no

SATURDAY 15 OCTOBER 09H-14H Dansens Hus Norway.

Free admission.

Susanne Linke

MY PASSION FOR DANCE

In connection with the production SOLOS, Susanne Linke will hold a lecture about her career and her passion for the art of dance. Linke is one of the central pioneers of German dance theatre, with a background from Mary Wigman and Folkwang Hochschule and Tanz Studio in Essen. The lecture is aimed at dance students and professionals.

Moderator Snelle Hall, dancer and choreographer.

ORGANISER Oslo National Academy of the Arts (KHiO), Norwegian College of Dance, in collaboration with CODA

REGISTRATION mona@codadancefest.no

WEDNESDAY 19 OCTOBER 13H-15H KHiO. Free admission.

DANSEKRITIKER ELLER HEIAGJENG?

Kritikk av dansekunst blir stadig mer avhengig av kritikerens individuelle engasjement, men den enkelte kritiker er også mer utsatt. Dansekritikerens rolle er i endring, men hvilken rolle vil vi at kritikere av norsk samtidsdans skal ha? I panelet: Cecilie Wright Lund, litteraturviter og tidl. litteraturkritiker i Klassekampen, Thor Sannæs, scenekunstkribent, Per Roar, koreograf, Snelle Hall, dansekunstner og styreleder DanseFestival Barents.

Ordstyrer Melanie Fieldseth, Norsk kulturråd.

ARRANGØR Norsk kritikerlag

TORS DAG 20. OKTOBER KL 16.30-18.30 Dansens Hus, foajé.

Fri entré.

FRAGILE

SYNSHEMMEDE OG DANS

Presentasjon av FRAGILE – et internasjonalt prosjekt om dans og synshemmede, ledet av Bærum Kulturhus i Norge og i samarbeid med Estland og Portugal. Cecilia Roos, Professor v/Danshøgskolan, Stockholm; Kjersti Engebriktsen, kunstnerisk leder i FRAGILE, koreograf og synspedagog, Oslo; Ana Rita Barata, koreograf, VOARTE, Lisboa; Kaarel Väli, koreograf, Tallinn University med flere vil dele sine erfaringer. Seminaret vil foregå på engelsk og er rettet mot dansemiljøet, studenter, forskere og synshemmede.

ARRANGØR Bærum Kulturhus

INFORMASJON marianne.bilger@baerum.kommune.no

PÅMELDING www.baerumkulturhus.no/arrangement/616

FREDAG 21. OKTOBER 10.00-17.00 Bærum Kulturhus, Studioscenen

Støttet av EUs kulturprogram, Norsk kulturråd, Blindeforbundet

Dilemma

KJØNN OG IDENTITET

Martine Aurdal i samtale med Esben Ester Pirelli Benestad, Haakon Aars, Kate Pendry og Vanessa van Durme. *Gardenia* med les ballets C de la B avslutter årets CODAfestival. Forestillingen danner utgangspunkt for en samtale om kjønn og identitet mellom samtalepartnere som har erfaringer på feltet både personlig og profesjonelt. Benestad er lege og sexolog og en av landets mest kjente transepersonligheter, Aars er psykiater og sexolog. Performance-kunstner Pendry har forsket mye på feltet i sitt kunstneriske arbeid, og van Durme gikk fra sitt liv som mannlig skuespiller over til et liv som kvinnelig kabaretartist og skuespiller. Durme er en av initiativtakerne til forestillingen *Gardenia*.

ORDSTYRER Martine Aurdal.

ARRANGØR Dansens Hus og CODA.

SØNDAG 23/10 16.00-18.00 Dansens Hus. Fri entré.

DANCE CRITIC OR CHEERLEADER?

Reviews of dance art are to an increasing extent based on the engagement of the individual critic, but some critics are also more implicated. The role of the dance critic is evolving but what type of function do we want critics of Norwegian contemporary dance to carry out? In the panel: Cecilie Wright Lund, literary scholar and former literary critic for Klassekampen, Thor Sannæs, writer on the performing arts, Per Roar, choreographer, Snelle Hall, dancer and chairman of the board of DanseFestival Barents.

Moderator Melanie Fieldseth, Arts Council Norway.

ORGANISER Norwegian Critics Association

THURSDAY, 20 OCTOBER, 16H-18H30 Dansens Hus Norway, foyer.

Free admission.

FRAGILE

DANCE AND IMPAIREMENT

A presentation of FRAGILE – an international project on dance and the visually impaired, under the direction of Bærum Culture House in Norway and in collaboration with Estonia and Portugal. Cecilia Roos, Professor at the University of Dance and Circus, Stockholm; Kjersti Engebriktsen, artistic director of FRAGILE, choreographer, and teacher of the visually impaired, Oslo; Ana Rita Barata, choreographer, VOARTE, Lisbon; Kaarel Väli, choreographer, Tallinn University, Tallinn and others will share their experiences. The seminar will be in English, aimed at the dance community, students, researchers and people with visual impairments.

ORGANISER Bærum Kulturhus

INFORMATION marianne.bilger@baerum.kommune.no

REGISTRATION www.baerumkulturhus.no/arrangement/616

Supported by EU Culture Programme, Arts Council Norway, the Norwegian Association of the Blind and Partially Sighted

FRIDAY 21 OCTOBER 10.00-17.00 Bærum Kulturhus, Studioscenen

Dilemma

GENDER AND IDENTITY

Martine Aurdal in conversation with Esben Ester Pirelli Benestad, Haakon Aars, Kate Pendry and Vanessa van Durme. *Gardenia* by les ballets C de la B will conclude this year's CODA festival. The production provides a starting point for a discussion about gender and identity between individuals who have experiences in the field, both personally and professionally. Pirelli Benestad is a doctor and sexologist and one of our best known trans-personalities, Aars is a psychiatrist and sexologist. Performance artist Pendry has done a great deal of research in this field in connection with her artistic work and van Durme went from a life as a male actor to a life as a female cabaret artist and actress. She is among those responsible for the conception of *Gardenia*.

MODERATOR Martine Aurdal.

ORGANISER Dansens Hus Norway and CODA.

SUNDAY 23/10, 16H-18H Dansens Hus Norway. Free admission.

tanz

Beauty in motion.

© COSTIN RADU / VIER FARBEN ROTDESNIER STAATSOOPER BALLETT

Read **two issues** for free!
www.kultiversum.de/shop

Villskuddet (1983) Sølvi Edvardsen.
Foto: Mona Gundersen

DANSEINFORMASJONEN PRESENTERER NORSK DANSEHISTORIE – EN UTGRAVNING

DANCE INFORMATION NORWAY NORWEGIAN DANCE HISTORY REVEALED

SØN. 16/10 11.00–14.00
SUN. 16/10 11H–14H

DANSEINFORMASJONEN/DANSENS HUS, FOAJÉ. FRI ENTRÉ
DANCE INFORMATION NORWAY/DANSENS HUS, FOYER. FREE ADMISSION

Hvordan gikk det til når de kontrasterende uttrykkene i samtidsdans, moderne og jazz fant sin plass på den norske kunstscenen? Og hvordan skal vi best pleie en felles hukommelse om en ung og dynamisk kunstform?

Dansekunsten i Norge har en kort historie. 1970- og 80-årene står som spesielt ekspansive tiår for samtidsdans – år som la grunnen for en kunstnerisk eksplosjon inn i 90-tallet. Danseinformasjonen har samlet dokumentasjon fra denne periodens kunstneriske aktivitet – ikke minst gjennom 50 videointervjuer med aktive og lidenskapelige koreografer, dansere, pedagoger og tilretteleggere – drivkreftene i samtidsdansens pionerperiode.

Danseinformasjonen vil la samtid og fortid møtes når de presenterer sine funn: Stemmer fra intervjuene, bilder og videoutdrag fra historisk norsk dansekunst blir å høre og se i Danseinformasjonens kino. Ett historisk verk presenteres live: En rekonstruert versjon av **Sølvi Edvardsens** *Villskuddet* (1983) **Collage Dansekompani**, framført av nyutdannede studenter fra Norges Dansehøyskole. MA-studenter i koreografi fra KHiO vil ta publikum med i sin egen “arkeologiske utgravning” der de som unge koreografer vil finne ut hvilken grunn de står på.

How did the contrasting aesthetics of contemporary, modern and jazz styles enter the Norwegian art scene? And how do we best preserve and present our collective memory of a young and dynamic art form?

The art of dance has a short history in Norway. The 70s and 80s were particularly expansive decades in contemporary dance, paving the way for an artistic explosion in the 90s. Dance Information Norway has collected documentation from the artistic activities in this era – most notably 50 video interviews with the active and passionate choreographers, dancers, teachers and organizers – the driving forces in this pioneering age.

Dance Information Norway will let the present meet the past in their presentation: Voices from the interviews, pictures and excerpts from videos of historic Norwegian dance art will be presented in Dance Information's own cinema. One historic work will be presented live: The reconstructed version of **Sølvi Edvardsen's** choreography for **Collage Dance Company** *Villskuddet* (1983) performed by graduated dance students from The Norwegian College of Dance. MA-students in Choreography from Oslo National Academy of the Arts will present their own “archaeological excavations” where they as young choreographers seek to explore their own standing ground.

VILLSKUDET

Koreografi og kostymer/Choreography and costumes Sølvi Edvardsen

Innstudering/Rehearsal Aase With, Cathrine Smith, Sølvi Edvardsen

Komponist/Composer Rob Waring

Musikk/Music Octoband

Original cast Cathrine Smith, Mette Rønning, Nina Lill Svendsen, Mona Walderhaug, Aase With

Dansere 2011/Dancers 2011 Tora Altin, Stine Landa Simonsen, Linn Marie Woldsund, Solveig Eitungjerde, Lotte Smedberg Myhre

Varighet/Duration 10 min.

Studioscenen kl. 11.00 og kl. 13.45

Performed 11h and 13h45

Danseinformasjonens Historieprosjekt:

Prosjektleder Margrete Kvalbein.

Prosjektmedarbeider Charlotte Gerner Larsson

MA-studenter i koreografi, KHiO Kristin Ryg Helgebostad, Ingeleiv Berstad, Eivind Seljeseth

Danseinformasjonens Historieprosjekt:

Project Manager Margrete Kvalbein.

Project staff Charlotte Gerner Larsson

MA-students in Choreography from Oslo National Academy of the Arts:

Kristin Ryg Helgebostad, Ingeleiv Berstad og Eivind Seljeseth

DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

VOLLMOND

TANZTHEATER WUPPERTAL PINA BAUSCH

Norgespremiere 17. november. Spilles også 18., 19. og 20.11

Endelig kommer det legendariske kompaniet Tanztheater Wuppertal Pina Bausch på besøk til Norge. Da koreografen Pina Bausch døde i 2009, etterlot hun seg en for alltid forandret danseverden. Pina Bausch' danse-teater, en blanding av nettopp dans og teater og med elementer av surrealisme, rå realisme og seksuelt drama, revolusjonerte rett og slett dansen.

Koreografi: Pina Bausch **Musikk:** Amon Tobin, Balanescu-Quartett, Cat Power, Carl Craig, Jun Miyake, Leftfield, Magyar Posse, Nenad Jelic, Rene Aubry, Tom Waits m.fl. **Scenografi:** Peter Pabst **Kostymer:** Marion Cito

Foto: Laurent Philippe

Foto: ©Arthaus

CODA

2011

FILM

PINA(3D)

WIM WENDERS (DE)

ONS./WED. 12/10 18.00 RINGEN KINO

Dance, dance, otherwise we are lost. – Pina Bausch

Wim Wenders hyllest til den legendariske tyske koreografen og danseren **Pina Bausch** og hennes **Tanztheater Wuppertal**, viser oss for første gang det kunstneriske potensialet til 3D-filmen. En sanselig og hypnotisk filmopplevelse som matcher Bauschs unike blanding av teater og dans. Pina Bausch døde i 2009 like før innspillingen av filmen skulle starte.

Wenders var en personlig venn av Bausch. Sammen hadde de lenge planlagt et felles filmprosjekt. Ikke før utviklingen av 3D-teknologien skjøt fart, følte Wenders at han hadde funnet riktig måte å formidle Bauschs danseater på. Da teknologien var på plass, døde koreografen og filmen ble i stedet regissørens og kompaniets hyllest til en legende i danseverdenen. Her er ingen handling i tradisjonell forstand. Ei heller en innføring i biografien til Pina. Koreografen hylles gjennom dans, bevegelse, musikk, skjønnhet og personlige minner. Alt fanget av Wenders' 3D-kamera. En film du ikke har sett maken til.

PINA is a film for **Pina Bausch** by **Wim Wenders**. The feature-length dance film was shot in 3D with the ensemble of the **Tanztheater Wuppertal** and shows the exhilarating and inimitable art of the great German choreographer who died in the summer of 2009, inviting the viewer on a sensual, visually stunning journey of discovery into a new dimension; right onto the stage of the legendary ensemble and together with the dancers beyond the theater, into the city and the surrounding industrial landscape of Wuppertal.

Wenders was a personal friend of Bausch. They had been planning a joint film project for a long time. It was not until the development of the 3D technology took off that Wenders felt that he had found the appropriate medium for communicating Bausch's dance theatre. When the technology was in place, however, the choreographer passed away and the film became instead the director's and company's homage to a legend in the dance world. A film unparalleled by anything you have seen previously.

FØRPREMIERE/SPECIAL SCREENING

Regi/Director Wim Wenders

Koreografi/Choreography Pina Bausch

Dansere/Dancers Malou Airaud, Jorge Puerta Armenta, Andrey Berezin, Damiano Ottavio Bigi, Clémentine Deluy, Josephine Ann Endicott, Lutz Förster, Silvia Farias Heredia, Barbara Kaufmann, Nayoung Kim, Dominique Mercy, Ditta Miranda Jasfji, Cristiana Morganti, Nazareth Panadero, Jean Sasportes, Julie Shanahan, Fernando Suels Mendoza, Tsai-Chin Yu

Kunstnerisk konsulent/Art Direction

Peter Pabst

Kostymer/Costumes Marion Cito, Rolf Borzik

Foto/Cinematographer Hélène Louvart, Jörg Widmer

Komponist/Composer Thom Hanreich

Produksjonsselskap/Produced by Neue Road Movies, Eurowide Film Productions, ZDF, ZDF Theaterkanal, Arte

Filmbyrå/Distribution Arthaus

Varighet/Duration 1t 46 min

PINA får ordinær Norgespremiere 4. november. Spesialvisningen er i samarbeid med Arthaus, Oslo Kino og Den Norske Opera & Ballett.

PINA will be shown in Norwegian cinemas starting on 4 November.

The special screening is presented in collaboration with Arthaus, Oslo Kino and the Norwegian National Opera & Ballet.

CODA

2011

FILM

ANNONCIATION

ANGELIN PRELJOCAJ (FR)

TIR./TUE. 11/10 18H DANSSENS HUS, STUDIOSCENEN

Foto: JC Carbonne

Koreografi og regi / Choreography and

director Angelin Preljocaj

Dansere / Dancers Claudia de Smet, Julie Bour

Musikk / Music Antonio Vivaldi (Magnificat),
Stéphane Roy (Crystal Music)

Samproduksjon / Coproduction Arte France,
Telmondis, Ballet Preljocaj, Productions
Autrement Dit
Frankrike / France 2003, 23 min.

BALLET PRELJOCAJ – PAVILLON NOIR

Produksjon / Production Ballet Preljocaj

Frankrike / France 2010, 5 min.

Fri entré. Free admission.

Filmen vises i samarbeid med Dansens Hus.
Støttet av Norsk kulturråd

The screening is presented in collaboration
with Dansens Hus Norway
Supported by Arts Council Norway

Filmen er basert på forestillingen Annonciation fra 1995 og er vakkert og elegant omgjort for filmmediet. Annonciation skildrer det skjebnesvangre møtet mellom erkeengelen Gabriel og jomfru Maria. Det var Gabriel som bebudet Jesu fødsel til Maria – en essensiell scene som er opphavet til tro, tradisjoner og kultur. Preljocaj mottok Bessie Award 1997 og filmen vant “Grand Prix du Film d’Art” i 2003.

Annonciation dances the encounter between the Angel Gabriel and Mary, when the angel announces that she is God’s chosen one – an essential scene of conception, of the birth of faith and culture. This film, ordered 8 years after the creation of the stage version, has retained all the emotion of the choreographic creation. The dancers, recognized for their performance in 1995, express the same sensuality and surprise as at the creation, and Preljocaj has used to advantage all the resources of cinematographic space.

Pavillon Noir er Frankrikes første produksjonssenter dedikert for dans, hvor dansekunstnere kan arbeide både med hele den kreative prosessen og presentere nye verk for publikum. Denne filmen presenterer Ballet Preljocaj og Pavillon Noir.

The Pavillon Noir is the first production centre for dance, specifically built for the purpose it is to serve, where artists can work on the entire creation process and as well as perform the work they have created. This film presents Ballet Preljocaj and the history of the centre.

13-22/10

DANSENS HUS FOYER

CODAKLUBB ER ÅPEN ALLE DAGER ETTER FORESTILLING, MED UNNTAK AV ÅPNINGSDAGEN.
CODACLUB IS OPEN EVERY PERFORMANCE DAY, EXCEPT OPENING DAY.

CODA

2011

KLUBB

FINN FREM DANSESKOENE! VI INVITERER TIL **GROOVY KLUBBKVELDER**

PUT ON YOUR RED SHOES... YOU'RE INVITED TO **GROOVY CLUB SESSIONS**

Cosmic Delay. Foto: Carsten Aniksdal

BAR, DJ'S, INSTALLATIONS, MINGLING, SURPRISES!

Foajéen på Dansens Hus forvandles til groovy festivalklubb i en hel uke! **Team Antiharrs (DJ's tomb & HJ)** legger grunnlaget, med sin fantastiske miks av det rare og det dansbare. Det blir alt fra afrikansk jazz og 60-talls rock i det ene øyeblikket til tyske beats, indie-rock fra øst-europa, amerikansk punk, iransk funk eller engelsk pop i det neste. Alt funker så lenge det er funky. Team Antiharrs inviterer også med seg noen av Oslos mest eklektiske DJs for å sette stemningen.

Gjennom hele uken vil det dukke opp heftige installasjoner laget av Tilo Hahn, Evelina Dembacke, Bo W. Wikstrøm, Tone Aminda Gøytil Lund, Blomsterhandler Sebastian, Carl Nilssen-Love, med flere.

Avslutningskvelden byr vi på konsert med bandet **Cosmic Delay** som forfører med sitt musikalske univers av skjør, fengende og melodisk pop.

Velkommen – vi sees på dansegulvet!

Team Antiharrs (DJ's tomb & HJ) will lay the foundation, specializing in the weird and danceable. You can get African jazz, or French 60's rock one moment, then German beats, Indie rock from Eastern Europe, American punk, Iranian funk or English pop the next. Team Antiharrs have invited some of Oslo's most eclectic DJs to set the mood. There will be a different vibe each night sure to keep your feet moving and your head bobbing.

During the week installations will show up in unexpected places, creating a unique atmosphere for these late evenings. The installations are made by Tilo Hahn, Evelina Dembacke, Bo W. Wikstrøm, Tone Aminda Gøytil Lund, Blomsterhandler Sebastian, Carl Nilssen-Love, and others.

For the final evening we are happy to present the band **Cosmic Delay**. Without compromise, they will seduce you with their musical universe of fragile, catchy and melodic pop.

Welcome and enjoy – see you on the dance floor!

DANCE YOUR WAY THROUGH EUROPE

ROUND TRIP PRICE FROM OSLO

BRUSSELS NOK 599.-*	FLORENCE NOK 1.318.-	NAPLES NOK 1.307.-*
ATHENS NOK 1.395.-*	GENEVA NOK 1.114.-*	NEWCASTLE NOK 1.336.-*
BIRMINGHAM NOK 1.313.-*	LISBON NOK 1.253.-*	NICE NOK 1.152.-*
BRISTOL NOK 1.362.-*	LYON NOK 1.560.-*	PORTO NOK 1.253.-*
BOLOGNA NOK 1.328.-*	MALAGA NOK 1.399.-*	ROME NOK 1.184.-*
BILBAO NOK 1.187.-*	MANCHESTER NOK 1.300.-*	SEVILLE NOK 1.392.-*
BARCELONA NOK 1.197.-*	MARSEILLE NOK 1.244.-*	TURIN NOK 1.309.-*
CATANIA NOK 1.301.-*	MADRID NOK 1.204.-*	TOULOUSE NOK 1.255.-*
FARO NOK 1.252.-*	MILAN NOK 1.095.-*	

*Above prices are our lowest returns fares from Oslo - all in

 brussels airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

brusselsairlines.com

DEN LILLE **B**YEN I BYEN

Vulkan begynner å ta form. På området har vi bygget Norges første energiklasse A kontorbygg for Bellona. Dansens Hus, Fabrikken, TORSO Vulkan og BAR Vulkan har allerede åpnet dørene. Tidlig i høst er også Scandic Vulkan og PS Hotell klare til å ta imot sine gjester. I tillegg åpner Westerdals dørene for sine skoleelever 1.september. De første beboerne flytter inn i sine leiligheter i løpet av vinteren.

Det skjer spennende ting i møtet mellom kultur, næringsliv og mennesker.

Vi sees på Vulkan!

VULKAN™

www.vulkanoslo.no

- Vulkan utvikles av Aspelin Ramm Eiendom i samarbeid med Anthon B Nilsen Eiendom.

1. DANSENS HUS NORWAY

MØLLERVEIEN 2

N-0182 OSLO

BILLETTER/TICKETS: +47 23 70 94 00

WWW.DANSENSHUS.COM

2. DEN NORSKE OPERA & BALLETT

THE NORWEGIAN OPERA & BALLET

KIRSTEN FLAGSTADS PL. 1

N-0150 OSLO

BILLETTER/TICKETS: +47 21 42 21 21

WWW.OPERAEN.NO

3. RIKSSCENEN

TRONDHEIMSVEIEN 2

N-0560 OSLO

T: +47 23 89 68 58

BILLETTER/TICKETS: WWW.RIKSSCENEN.NO

BÆRUM KULTURHUS

CLAUDE MONETS ALLÉ 27

N-1304 SANDVIKA

BILLETTER/TICKETS: 815 11 777

WWW.BAERUMKULTURHUS.NO

SCENEHUSET

BOGSTADVEIEN 49

N-0366 OSLO

BILLETTER: 1 TIME FØR FORESTILLING

TICKETS: 1H BEFORE PERFORMANCE

NO RESERVATIONS

4. RINGEN KINO

SANNERGATA 6D

N-0557 OSLO

BILLETTER/TICKETS: WWW.OSLOKINO.NO

5. PRODA / ROM FOR DANS

MARSTRANDGATA 8

N-0566 OSLO

T: +47 22 87 05 00

WWW.PRODA.NO

6. KUNSTHØGSKOLEN I OSLO

OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS

FOSSVEIEN 24

N-0551 OSLO

T: +47 22 99 55 00

WWW.KHIO.NO

NORGES MUSIKKHØGSKOLE

THE NORWEGIAN ACADEMY OF MUSIC

SLEMDALSV. 11

N-0369 OSLO

WWW.NMH.NO

Her er vårt **beste ferietips**

Alle Peugeots personbiler har 5 år/100.000 km Norgesgaranti. Veil. priser lev. Oslo, inkl. leveringsomkostn. og frakt. Drivstoff-forbruk v/blandet kjøring fra 0,45 l/mil. CO2 utslipp fra 116 g/km. Forbehold om trykkfeil. Bildet er illustrasjonsfoto og utstyr kan avvike. Importør: Bertel O. Steen AS.

NYE PEUGEOT 508 SW - KVALITETSTID PÅ VEIEN

Uansett hvor du skal på ferie i sommer, vil hvert minutt om bord i nye Peugeot 508 være garantert en god tur. 508 kan friste med innovativ design, utstyr på toppnivå og god plass til både folk og bagasje. Vår lange satsing på motorsport oppleves i veigrep, kjøreopplevelse og ikke minst motoreffekt. Du kan nå få nye 508 med alt fra en drivstoffgjerrig e-HDi dieselmotor, med Stop & Start teknologi, til en knallsterk GT med 2,2 l firesylindret turbodieselmotor på 204 hk og hele 450 Nm. Kjøp en av våre sommerklare biler i dag – vi garanterer at du kommer til å elske hver meter bak rattet. Pris for SW **fra kr 294.800,-**.

NYE PEUGEOT **508 SW**

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

SCANDIC VULKAN

Et nytt hotell på Vulkan, industriens vugge og Oslos nye kreative område. Fremtidige stjerner og hjerner – kreativitet, kunst, arkitektur, studenter, dans, reklame og sosiale medier. De nye kreative gruppene møter den interessante historien på Vulkan: Sølvgruve, brofabrikk og sagbruk. Resultatet er et lekent og kreativt hotell – for alle.

149 hotellrom • 2 møterom • Restaurant & Bar • Bibliotek

For booking, ring tlf. 21 05 71 00 eller send en mail til vulkan@scandichotels.com

scandichotels.no/vulkan

Følg Scandic Vulkan på Facebook

Scandic
VULKAN